

ΜΗΝ ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Ἐχων ἡμέρας 30.

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 11.

1. ΣΑΒΒΑΤΟΝ (τοῦ Ἀκαθίστου Γυναικείου). Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας, Μακαρίου ὁσίου. (Ἐθνικὴ Εορτή).

Τῷ πρωῒ: Μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου

ΟΡΘΡΟΣ

Ἐξάψφαλμος

«Τὸ προσταχθέν...» (τρίς).

Ἀπολυτίκιον: «Ο μέγας Στρατηγός...» (δίς) (ζήτει τοῦτο ἐν τῷ Τριῳδίῳ μετὰ τὴν γ' Στάσιν τῶν Οἰκων). Ἀμέσως: (χῦμα).

Κάθισμα: Τῆς Θεοτόκου: «Ἄνοιξα τὸ στόμα μου...», μετὰ τῶν Εἱρμῶν εἰς 6.

Ο Νέος φαλμός: Κάθισμα, πάλιν τό· «Ο μέγας Στρατηγός...» (ἄπαξ).
Κανών: Κοντάκιον: «Τῇ ὑπερμάχῳ...», Οἶκος: «Ἄγγελος πρωτοστάτης...» Τὸ Μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Υπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

Καταβασίαι: «Ἄνοιξα τὸ στόμα μου...»

Ἡ Τιμιωτέρα: Καὶ ἡ Καταβασία: «Ἄπας γηγενής...».

Ἐξαποστειλάριον: «Τὸ ἀπ' αἰῶνος σήμερον...» (δίς).

Αἶνοι: Τὰ 3 στιχηρὰ Προσόμοια: «Κεκρυμμένον μυστήριον...» εἰς 4.

- Δόξα, Καὶ νῦν:** «Γλῶσσαν ἣν οὐκ ἔγνω...».
Δοξολογία: Μεγάλη, καὶ τό· «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς...».

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Τελεῖται ἡ Θ. Λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

- Ἀπολυτίκιον Εἰσόδου:** «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς...».
Εἰσοδικόν: «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ... ὁ ἐν ἀγίοις...».
Ἀπολυτίκιον: «Τὸ προσταχθέν...».
Κοντάκιον: «Τῇ ὑπερμάχῳ....».
Τρισάγιον.
Ἀπόστολος: Τῆς Θεοτόκου· «Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή...» (ὁ δεύτερος ἐν τῷ Τριῳδίῳ)
Εὐαγγέλιον: Τῆς Θεοτόκου· «Ἀναστᾶσα Μαριάμ...» (Ὀρθρος 8ης Σεπτ.).
«Ἐξαιρέτως»: «Ἄπας γηγενής....».
Κοινωνικόν: «Ποτήριον σωτηρίου....».
 «Εἴδομεν τὸ φῶς...» καὶ Ἀπόλυτις.

Σήμερον ϕάλλεται πανηγυρική Δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ Ἅγωνος τοῦ 1955, κατὰ τὴν ἀκόλουθον τυπικὴν διάταξιν:

Τυπικὴ διάταξις Δοξολογίας ἐπὶ τῇ 1ῃ Ἀπριλίου 1955.

- ‘Ο Διάκονος:** «Εὐλόγησον, Δέσποτα».
‘Ο Αρχιερεύς: «Εὐλογητὸς ὁ Θεός ἡμῶν...».
‘Ο Α’ Χορός: «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...».
‘Ο Β’ Χορός: «Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ...».
Οι Χοροί: Τὴν Δοξολογίαν (στίχοι).
‘Ο Διάκονος: «Ἐλέησον, ἡμᾶς ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».
‘Ο Α’ Χορός: «Κύριε ἐλέησον» (τρίς).
‘Ο Διάκονος: «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὔσεβῶν καὶ ὁρθοδόξων χριστιανῶν».
‘Ο Β’ Χορός: «Κύριε ἐλέησον» (τρίς).
‘Ο Διάκονος: «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Πατρὸς καὶ Αρχιεπισκό-

- που ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος».
- «Κύριε ἐλέησον» (τρίς).
- «”Ετι δεόμεθα ύπερ πάσης ἀρχῆς καὶ ἔξουσίας ἐν τῇ Νήσῳ ἡμῶν καὶ ύπερ ἐνισχύσεως τοῦ ἔργου αὐτῶν».
- «Κύριε ἐλέησον» (τρίς).
- «”Ετι δεόμεθα ύπερ τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα ἐθνικοῦ ἡμῶν Στρατοῦ καὶ σύμπαντος τοῦ εὐλογημένου Ἑλληνικοῦ ἡμῶν γένους».
- «Κύριε ἐλέησον» (τρίς).
- «”Ετι δεόμεθα ύπερ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν κατὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα τοῦ 1955-59 ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν».
- «Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν».
- «”Ετι δεόμεθα ύπερ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».
- «Ἐπάκουουσον ἡμῶν ὁ Θεός...».
- «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».
- «Κύριε ἐλέησον».
- Τὴν εὐχήν,

ΕΥΧΗ ΤΗΣ 1ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ παντοκράτωρ καὶ παντοδύναμος, ὁ μόνω τῷ βούλεσθαι ποιῶν πάντα καὶ μετασκευάζων, ὁ τῇ ἀρρήτῳ καὶ ἀκαταλήπτῳ σοφίᾳ Σου καθαιρῶν δυνάστας καὶ ἀνυψών πένητας, ταπεινῶν ἴσχυροὺς καὶ ἀνορθῶν κατερρίγαμένους, κλῖνον πρὸς ἡμᾶς τὸ οὖς Σου καὶ πρόσδεξαι τὰς ἐντεύξεις ἡμῶν.

Ἐν τῷ Ἱερῷ τούτῳ ναῷ, ἐνθα οἱ Πατέρες ἡμῶν καὶ ἡμεῖς, ἐν δουλείᾳ διατελοῦντες, πλεονάκις ἐπικεκλήμεθα τὸ ἄμετρόν Σου ἔλεος καὶ τὴν κραταιὰν προστασίαν Σου, ἐν τοῖς ύπερ ἐλευθερίας ἀγῶσιν ἡμῶν, συνήλθομεν σήμερον καὶ αὖθις, ἵνα εὐχαριστηρίους ἀναπέμψωμέν Σοι δεήσεις.

Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Δέσποτα φιλάνθρωπε, ὅτι τὸν λαόν Σου τοῦ-

τον ἀπήλλαξας τοῦ ἀποικιακοῦ ζυγοῦ, εὐλογήσας τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἵερὸν αὐτοῦ ἀγῶνα. Ἀλλὰ καὶ νῦν, τῆς παρὰ Σοῦ βοηθείας δεόμεθα, ὅτι ὑπὸ δοκιμασίαν νέαν ὁ λαός Σου περιῆλθεν. Ὁλη καρδίᾳ ἰκετεύομέν Σου τὴν ὀγαθότητα. Ἰλέω ὅμματι ἔπιδε καὶ ἐπὶ τὴν σημερινὴν κάκωσιν τῆς μαρτυρικῆς ἡμῶν Πατρίδος. Μνήσθητι τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ὁμηρείᾳ ὅντων ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐν διωγμοῖς καὶ κινδύνοις, τῶν ἐν ἀνάγκαις καὶ θλίψει καὶ παντὸς τοῦ δοκιμαζομένου λαοῦ Σου. Ἀποδίωξον πάντα ἔχθρὸν καὶ πολέμιον ἀπὸ τῆς γῆς τῶν πατέρων ἡμῶν, δὸς λύτρωσιν τῷ λαῷ Σου, ἐκ τῆς τυραννίας τοῦ ἀλλοιθρήσκου ἐλευθερίαν καὶ εἰρήνην πᾶσιν ἡμῖν χάρισαι.

“Οτι Σὺ εἶ ὁ δοτὴρ τῆς εἰρήνης καὶ Σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Γεννᾷ καὶ τῷ Ἅγιῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἄμην.

‘Ο ἐντεταλμένος: Τὸν Πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

‘Ο Ἀρχιερεύς: Τὴν Ἀπόλυσιν.

‘Ο Χορός: Τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον.

‘Ο Χορός: «Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα...».

‘Ο Ιερεύς: «Δι’ εὐχῶν τοῦ Ἅγιου Δεσπότου...».

2. ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας. Τίτου ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ, Θεοδώρας τῆς παρθενομάρτυρος.

“**Ἡχος α΄, Έωθινὸν Θ΄.**

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας: Θ΄ ΩΡΑ

Ἀπολυτίκιον: «Τὸ προσταχθέν...».

Κοντάκιον: «Τῇ ὑπερμάχῳ...».

Ἀπόλυσις: (μικρά) «Χριστὸς ὁ ἀληθινός...».

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Προοιμιακός – Ψαλτήριον

Ἐσπέρια: Ἀναστάσιμα τοῦ α' ἥχου 6 καὶ τῆς Ὁσίας: «Σὲ μὲν διεκώλυε...» 4.

Δόξα: Τοῦ Τριωδίου: «Ἐθαυματούργησε Χριστέ...».

Καὶ νῦν: Τὸ α' Θεοτοκίον τοῦ α' ἥχου: «Τὴν παγκόσμιον δόξαν...».

- Εἰσοδος:** «Φῶς ἵλαρόν...» καὶ τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας «Ο Κύριος ἐβασίλευσεν...».
- Ἀπόστιχα:** Τὰ Ἀναστάσιμα.
- Δόξα:** Τοῦ Τριῳδίου: «Τὰ τῆς ψυχῆς θηρεύματα...».
- Καὶ νῦν:** Τὸ δύμόγχον Θεοτοκίον «Ὦ θαύματος καινοῦ....».
- Ἀπολυτίκια:** «Νῦν ἀπολύεις...», Τρισάγιον.
- Δόξα:** Τὸ ἀναστάσιμον «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος...», Δόξα τῆς Ὁσίας «Ἐν σοὶ μῆτερ ἀκριβῶς...», Καὶ νῦν τὸ Θεοτοκίον «Ο δὲ ἡμᾶς γεννηθείς...».
- Ἀπόλυσις:** «Ο Ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ: ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΝ

Μετὰ τὸν Ν΄ φαλμόν, ὁ Τριαδικὸς Κανὼν τοῦ α' ἥχου, τὰ Τριαδικά «Ἄξιόν ἐστιν...», τὸ Τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ὁσίας «Ἐν σοὶ μῆτερ ἀκριβῶς...».

ΟΡΘΡΟΣ

Ἐξάψαλμος

- Ἀπολυτίκια:** Ως ἐν τῷ Ἐσπερινῷ.
- Καθίσματα:** Τὰ Ἀναστάσιμα κατὰ σειράν.
- Τὰ Εὐλογητάρια, ἡ Υπακοή, οἱ Ἀναβαθμοὶ τοῦ α' ἥχου καὶ ἀπασα ἡ ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξις τοῦ Ἐωθινοῦ (Θ') Εὐαγγελίου.
- Ο Ν΄ φαλμός:** Δόξα «Τῆς μετανοίας...», Καὶ νῦν «Τῆς σωτηρίας...», «Ἐλέησόν με ὁ Θεός... Τὰ πλήθη...».
- Κανόνες:** Ο Ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Τριῳδίου. Διὰ τὸν α' τοῦ Τριῳδίου («Παρεῖκάς με πλούτῳ...») στίχος «Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ διὰ τὸν β' (Πόθῳ τὴν φωσφόρον...), στίχος «Ἄγια τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν».
- Ἀπὸ γ' Ωδῆς:** Τὰ ἐν τῷ Τριῳδίῳ Κοντάκιον καὶ Οἶκος τῆς ὁσίας καὶ τὰ ἐν τῷ Τριῳδίῳ, Καθίσματα «Τὰ σκιρτήματα πάντα...» Δόξα, Καὶ νῦν «Εἰς ἵλιον ἐνεπάγην ἀμαρτιῶν...».
- Ἀφ' στ' Ωδῆς:** Κοντάκιον καὶ Οἶκος τὰ ἀναστάσιμα. Τὸ Συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Υπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

- Καταβασίαι:** «Άνοιξω τὸ στόμα μου...».
- Ἡ Τιμιωτέρα:** Καὶ ἡ Καταβασία: «Ἄπας γηγενής...».
- Ἐξαποστειλάρια:** Τὸ Θ' Ἀναστάσιμον «Συγκεκλεισμένων Δέσποτα...», τῆς Ὁσίας: «Ὕπόδειγμα μετανοίας», καὶ τὸ Θεοτοκίον «Ο γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων...».
- Αἶνοι:** Αναστάσιμα 4 καὶ τῆς Ὁσίας 4 (Τὲ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ προσόμοια: «Σὲ μὲν διεκώλυε...» εἰς 4). Τὰ δύο τελευταῖα, μετὰ τῶν στίχων: α) «Ὕπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι...» β) «Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατηγύθυνε τὰ διαβήματά μου....».
- Δόξα:** Τοῦ Τριῳδίου· «Οὐκ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ...».
- Καὶ νῦν:** «Ὕπερευλογημένη....».
- Δοξολογία:** Μεγάλη· καὶ τό «Σήμερον σωτηρία....».

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου

- Ἀντίφωνα:** Τῆς Κυριακῆς.
- Εἰσοδικόν:** «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάζ...».
- Ἀπολυτίκια:** «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος...», «Ἐν σοὶ μῆτερ, ἀκριβῶς...», τοῦ Ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ Ναοῦ.
- Κοντάκιον:** «Προστασία τῶν Χριστιανῶν....».
- Τρισάγιον.**
- Ἀπόστολος:** Κυριακῆς Ε' τῶν Νηστειῶν «Χριστὸς παραγενόμενος ἀρχιερεύς...» (Ἑβρ. θ' 11-14).
- Ἐναγγέλιον:** Κυριακῆς Ε' τῶν Νηστειῶν «Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα....» (Μάρκ. ι' 32-45).
- «Ἐξαιρέτως»:** «Ἐπὶ σοὶ χαίρει....».
- Κοινωνικόν:** «Αἰνεῖτε....».
- Ἀπόλυσις:** «Ἐǐδομεν τὸ φῶς...».
- «Ο Ἄνοστὰς ἐκ νεκρῶν...».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Τελεῖται ὁ Κατανυκτικὸς Ἑσπερινὸς

ώς προδιεγράφη κατὰ τὸ ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς.

Θ΄ ΩΡΑ

- Άπολυτίκια:** «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος...» Δόξα· «Ἐν σοὶ μῆτερ ἀκριβῶς....».
- Άντὶ Κοντακίου:** Ὁ Υπακοὴ τοῦ α' ἥχου.
- Άπόλυσις:** (μικρά)· «Ο ἀναστάς...».

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ**Προοιμιακὸς**

- Έσπερια:** 1. Στιχηρὰ Κατανυκτικὰ τοῦ α' ἥχου· «὾τι τὸ πέλαγος πολύ...» 4.
2. Στιχηρὰ Προσόμοια τοῦ Τριωδίου: «Πτωχεύσας δὲ πλούσιος...» 3.
3. Στιχηρὰ Προσόμοια τοῦ Μηναίου (3η Ἀπρ.)· «Λόγῳ, κυβερνώμενος ψυχῶν...» 3.
Τὸ Θεοτοκίον τοῦ Μηναίου· «Στένω, ἐκ βαθέων τῆς ψυχῆς...».
- Εἴσοδος:** «Φῶς ἵλαρόν...» καὶ τὸ μέγα Προκείμενον· «Ἐδωκας ἀληρονομίαν...» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.
- Άπόστιχα:** Τὸ Ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου· «Θαυμαστὴ τοῦ Σωτῆρος (δἰς) καὶ τὸ Μαρτυρικὸν «Τῇ πρεσβείᾳ Κύριε...».
- Δόξα, Καὶ νῦν:** Τὸ Θεοτοκίον τοῦ Τριωδίου· «Τῶν οὐρανίων ταγμάτων...».
«Νῦν ἀπολύεις...», Τρισάγιον.

Τὰ τροπάρια «Θεοτόκε Παρθένε...» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετυπώθη τῷ ἔσπερας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς.

3. ΔΕΥΤΕΡΑ. Νικήτα ὁμολογητοῦ, Ἰωσὴφ τοῦ Ύμνογράφου.

4. ΤΡΙΤΗ. Γεωργίου τοῦ ἐν Μαλεῷ ὁσίου, Θεωνᾶ Θεσσαλονίκης, Πλάτωνος τοῦ Στουδίτου καὶ Ζωσιμᾶ ὁσίων, Νικήτα ιερομάρτυρος τοῦ ἐν Σέρραις. Τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀγίων Θεοδούλου καὶ Ἀγαθόποδος.

5. ΤΕΤΑΡΤΗ. Κλαυδίου, Διοδώρου, Οὐέκτωρος, Οὐέκτωρίνου, Παππίου, Νικηφόρου καὶ Σεραπίωνος μαρτύρων, Θεοδώρας τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Γεωργίου τοῦ ἐν Ἐφέσῳ, Παναγιώτου τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις νεομαρτύρων.

Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Μεσονυκτικοῦ, τοῦ Ὁρθρου καὶ τῶν Ὡρῶν τελοῦνται ώς προδιετυπώθησαν ἐν τῷ παρόντι. Μετὰ ταῦτα ἀκολουθεῖ:

‘Ο Ἐσπερινὸς καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

Προοιμιακός. Τὰ «Πρὸς Κύριον».

Ἐσπέρια: (στίχοι 10) 1. Τὸ Ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας: «Πλούσιος ἐν πάθεσιν ...» (δίξ).

2. Τὸ Μαρτυρικόν «Ἀκορέστω διαθέσει ψυχῆς...» (ἄπαξ).

3. Τὰ 3 Στιχηρὰ Προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριῳδίου: «Πέραν τοῦ Ἰορδάνου...».

4. Τέσσερα στιχηρὰ Προσόμοια τοῦ Μηναίου (6η Απρ.) «Οἱ ἐν ἐσχάτοις καιροῖς...».

Δοξα, Καὶ νῦν: Θεοτοκίον τοῦ Μηναίου «Οτι εἰς βάθη πολλῶν παραπτωμάτων...».

Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, «Φῶς ἵλαρόν...», τὰ Ἀναγνώσματα καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῶν Προηγιασμένων.

6. ΠΕΜΠΤΗ. Εύτυχίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, Γρηγορίου τοῦ Σιναϊτοῦ, Μιχαὴλ τοῦ ἐν Νέᾳ Μάκρη νεομάρτυρος τοῦ Κυπρίου, Νεοφύτου τοῦ Ἀμοργινοῦ.

Ἀκολουθία τοῦ ἀγίου νεομάρτυρος Μιχαὴλ εὑρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

7. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Πρὸ τῶν Βαΐων. Καλλιοπίου καὶ Ἀκυλίνης μαρτύρων, Γεωργίου Μυτιλήνης, Σάββα ὁσίου τοῦ νέου, τοῦ ἐν Καλύμνῳ ἀσκήσαντος, Γερασίμου τοῦ Βυζαντίου.

(Τ.Μ.Ε. Τυπικὸν Τριῳδίου § 59, 60)

Τῷ πρωῒ: Μετὰ τὰς ἀκολουθίας τοῦ Μεσονυκτικοῦ, τοῦ Ὁρθρου καὶ τῶν Ὡρῶν τελεῖται,

‘Ο Ἐσπερινὸς μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῶν Προηγιασμένων.

Προοιμιακὸς καὶ τὰ «Πρός Κύριον ...»

- Ἐσπέρια: (στίχοι 10)** 1. Τὸ Ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας: «Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες Τεσσαρακοστήν...» (δίς).
 2. Τὸ διμόγχον μαρτυρικόν: «Μάρτυρες Κυρίου, ἵκετεύσατε...» (ἄπαξ).
 3. Τὰ 5 Ἰδιόμελα τοῦ Λαζάρου: «Κύριε, Λαζάρου θέλων τάφον ἴδεῖν...» εἰς 7.

Δόξα:

Τὸ Ἰδιόμελον: «Ἐπιστὰς τῷ μνήματι Λαζάρου...».

Καὶ νῦν:

Τὸ ἔτερον Ἰδιόμελον: «Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες...».

Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, «Φῶς ἥλαρόν...», τὰ Ἀναγνώσματα, «Κατευθυνθήτω...» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῶν Προηγιασμένων.

Σημείωσις: Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου τῆς Ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ, σχολάζει ἡ Παρακλητική.

Τῷ ἐσπέρας: Ἀναγινώσκεται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον. Μετὰ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν...» ψάλλεται ὁ Κανὼν τοῦ Λαζάρου «Νεκρὸν τετραήμερον ἔξαναστήσας...» μετὰ τῶν Εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ στίχου: «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Εἰς τὸ τέλος τοῦ Κανόνος ἐπαναλαμβάνεται ὁ Εἱρμὸς τῆς Θ' Ὁδῆς «Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ...». Τρισάγιον. Κοντάκιον: «Ἡ πάντων χαρά...» (ζήτει μετὰ τὴν Στ' Ὁδήν τοῦ Κανόνος τοῦ Ὁρθρου τῆς αὔριον). «Κύριε ἐλέησον» (μ'), «Ο ἐν παντὶ καιρῷ...». «Ο Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς...», «Ἀσπιλε ἀμόλυντε...» «Καὶ δὸς ἡμῖν Δέσποτα...» κλπ. Μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου...» Ἀπόλυσις (Ο Ἀναστὰς...) μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα...». Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν...» τό: «Πάντων προστατεύεις ἀγαθή...».

8. ΣΑΒΒΑΤΟΝ πρὸ τῶν Βαΐων. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ ἀγίου καὶ δικαίου φίλου τοῦ Χριστοῦ Λαζάρου. Ἡρωδίωνος, Ἀγάθου, Ρούφου, Ἀσυγκρίτου, Φλέγοντος καὶ Ἐρμοῦ ἐκ τῶν Ο' Ἀποστόλων, Γενναδίου ὁσιομάρτυρος τοῦ Διονυσιάτου.

(Τ.Μ.Ε. Τυπ. Τριωδίου § 61, 62)

Σημείωσις. Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι καὶ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ δὲν τελοῦνται μνημόσυνα μετὰ κολλύβων. Εἰς ἔκτακτους περιπτώσεις, ὅταν δηλαδὴ πρόκειται γιὰ 3ήμερα, 7ήμερα καὶ 40ήμερα μνημόσυνα, μνημονεύονται τὰ ὄνόματα τῶν τεθνεώτων εἰς τὸ τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας, φαλλομένων μόνον τῶν τεσσάρων τροπαρίων «Μετὰ πνευμάτων δικαίων...», ἃνευ παραθέσεως κολλύβων.

ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΝ

Μετὰ τὸν Ν' Ψαλμόν, τὸ Τρισάγιον καὶ Ἀπολυτίκιον «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...». Ἀπόλυτις: «Οἱ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...».

ΟΡΘΡΟΣ

Ἐξάψωμος.

- Ἀπολυτίκιον:** «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...» (τρίς).
- Κάθισμα:** «Κατοικτείρας τῆς Μάρθας καὶ Μαρίας...» (δίς).
- Εὐλογητάρια:** Τὰ ἀναστάσιμα.
- Μικρὰ συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις «Οτι ηὐλόγηται σου...»
- Ἀμέσως:**
- Κάθισμα:** «Ἡ πηγὴ τῆς σοφίας...» (δίς)
- «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι...» καὶ
δὲ Ν' φαλμὸς (χῦμα).
- Κανόνες:** Τοῦ Τριῳδίου μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, δὲ Θεὸς ἡμῶν,
δόξα σοι».
- Ἄπὸ γ' Ὡδῆς:** Τὰ δύο καθίσματα τοῦ Τριῳδίου· «Συμπαρέστησαν
Χριστῷ...» καὶ «Προγινώσκων τὰ πάντα ὡς ποιη-
τής...».
- Ἄφ' στ' Ὡδῆς:** Κοντάκιον καὶ Οἶκος τοῦ Τριῳδίου. Τὸ Συναξάριον
τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.
- Καταβασίαι:** «Ὕγρὰν διοδεύσας ὥσει ἔηράν...».
- Ἄντὶ Τιμιωτέρας:** Ή Θ' Ὡδὴ ἀμφοτέρων τῶν Κανόνων τοῦ Τριῳδί-
ου μετὰ τοῦ στίχου· «Δόξα σοι, δὲ Θεὸς ἡμῶν, δόξα
σοι». Εἰς τὸ τέλος ἡ Καταβασία «Κυρίως Θεοτό-
κον...».
- Ἐξαποστειλάρια:** «Ἄγιος Κύριος δὲ Θεὸς ἡμῶν» (δίς), ἀνευ τοῦ «Ὕψο-
τε...» καὶ τὰ δύο τοῦ Τριῳδίου «Λόγῳ σου Λόγε
τοῦ Θεοῦ...» (δίς) καὶ «Διὰ Λαζάρου σε Χριστός...»
(ἀπαξί).
- Αἶνοι:** Τὰ 8 Ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς: «Ἀνάστασις καὶ ζωή...».
- Δόξα:** «Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα....».
- Καὶ νῦν:** «Ὕπερευλογημένη...».
- Δοξολογία:** Μεγάλη καὶ τό «Σήμερον σωτηρία...»

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Τελείται ἡ Θεία Λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

Εἰς τὸ β΄ Ἀντίφωνον: «...δ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...».

Ἀπολυτίκιον Εἰσόδου: «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...».

Εἰσοδικόν: «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ... δ ἀναστάζ...».

Ἀπολυτίκιον: «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...».

Κοντάκιον: «Ἡ πάντων χαρά...».

Ἀντὶ Τρισαγίου: «὾σοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε...».

Ἀπόστολος: Σαββάτου τοῦ Λαζάρου: «Βασιλείαν ἀσάλευτον παρολαμβάνοντες...» (Ἐβρ. ιβ' 28, ιγ' 1 – 8).

Εὐαγγέλιον: Σαββάτου τοῦ Λαζάρου: «Ἄντας ἀσθενῶν Λάζαρος...» (Ιωάν. ια', 1 – 45).

«Ἐξαιρέτως»: «Τὴν ἀγνὴν ἐνδόξως τιμήσωμεν...» (Εἰρμὸς τῆς Θ' Ωδῆς τοῦ Κανόνος τοῦ Τριῳδίου).

Κοινωνικόν: «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρίσω αῖνον».

Ἀντὶ «Εἴδομεν τὸ φῶς...»: «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...»

Ἀπόλυσις: «Ο ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...».

Σημείωσις: Ἀπὸ σήμερον μέχρι καὶ τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς παραλείπεται ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὸ «Εἴδομεν τὸ φῶς...». Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

9. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ. Η λαμπρὰ καὶ ἔνδοξος πανήγυρις τῆς εἰς Τιερουσαλήμ εἰσόδου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐψυχίου μάρτυρος τοῦ ἐν Καισαρείᾳ, Ραφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης τῶν ἐν Λέσβῳ νεοφανῶν μαρτύρων.

(Τ.Μ.Ε. Τυπ. Τριῳδίου § 63, 64, 65)

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας: Θ' ΩΡΑ

Ἀπολυτίκιον: «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...».

Κοντάκιον: «Ἡ πάντων χαρά...».

Ἀπόλυσις: (μικρά) «Ο ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...».

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Προοιμιακός – Ψαλτήριον.

- Έσπερια:** Τὰ 5 Στιχηρὰ Ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς «Σήμερον ἡ χάρις...» εἰς 6.
- Δόξα, Καὶ νῦν:** Τὸ α' Ἰδιόμελον «Σήμερον ἡ χάρις...»
- Εἴσοδος:** «Φῶς ἵλαρόν...», τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας «Ο Κύριος ἐβασίλευσεν...» καὶ τὰ ἀναγνώσματα.
- Ἀπόστιχα:** Τὰ Ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς «Χαῖρε καὶ εὐφραίνου...» μετὰ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων.
- Δόξα, Καὶ νῦν:** «Σήμερον ἡ χάρις τοῦ Ἀγίου Πνεύματος...». «Νῦν ἀπολύεις...», Τρισάγιον
- Ἀπολυτίκια:** «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...», Δόξα τὸ αὐτό, Καὶ νῦν «Συνταφέντες σοι διὰ τοῦ βαπτίσματος...».
- Ἀπόλυσις:** «Ο ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινός...».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ: ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΝ

Μετὰ τὸν Ν΄ φαλμόν, τὰ Ἰδιόμελα τῆς Λιτῆς τῆς ἑορτῆς «Τὸ πανάγιον Πνεῦμα...» ώς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Τρισάγιον καὶ ἀπολυτίκιον: «Συνταφέντες σοι...».

ΟΡΘΡΟΣ

Ἐξάφαλμος.

- Ἀπολυτίκια:** Εἰς τό «Θεὸς Κύριος...» ώς εἰς τὸν Έσπερινόν.
- Καθίσματα:** Τὰ ἐν τῷ Τριῳδίῳ κατὰ σειρὰν καὶ τὸ μετὰ τὸν Πολυέλεον «Ο ἐπὶ θρόνου Χερουβείμ...» (δίς).
- Ἀναβαθμοί:** Τὸ α' Ἀντίφωνον τῶν Ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἥχου.
- Προκείμενον:** «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἱνον».
- Στίχος:** «Κύριε, ο Κύριος ἡμῶν, ώς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά Σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ».
- Εὐαγγέλιον Ὅρθρου:** (Απὸ τῆς Ὁραίας Πύλης) Τῆς ἡμέρας: «Οτε ἥγγισεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα...» (Ματθ. καὶ 5 – 11 καὶ 15 – 17). «Ἀνάστασιν Χριστοῦ...» οὐ λέγομεν. (Χῦμα). Δόξα: «Σήμερον ὁ Χριστὸς εἰσέρχεται ἐν πόλει τῇ ἀγίᾳ...», Καὶ νῦν τὸ αὐτό. Εἰς τὸν στίχον «Ἐλέησόν με ὁ Θεός...» τὸ Ἰδιόμελον «Σήμερον ἡ χάρις...».

Ἀντίφωνον Β'

- Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα· ἐγὼ δὲ ἔταπεινώθην σφόδρα.
- Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὃν ἀνταπέδωκέ μοι;
- Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι.
- Τὰς εὐχάς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδώσω ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ο Μονογενής...».

Ἀντίφωνον Γ'

- Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
- Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
- Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἀαρὼν, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
- Εἰπάτωσαν δὴ πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

«Σῶσον ἡμᾶς Γιὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθείς, φάλλοντάς σοι· Ἄλληλούϊα»

Εἰσοδικόν:

«Εὐλογημένος ὁ ἑρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς Γιὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθείς, φάλλοντάς σοι· Ἄλληλούϊα».

Ἀπολυτίκια:

«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...», «Συνταφέντες σοι....».

Κοντάκιον:

«Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ...».

Τρισάγιον.

Ἀπόστολος:

Κυριακῆς τῶν Βαΐων: «Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντες...» (Φιλιπ. 3', 4-9).

Εὐαγγέλιον:

Κυριακῆς τῶν Βαΐων: «Πρὸ ἔξ ήμερῶν τοῦ Πάσχα...» (Ιωάν. ιβ', 1-18).

«Ἐξαιρέτως»:

‘Ο Εἰρυμὸς τῆς Θ’ Ωδῆς «Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...».

Κοινωνικόν: «Εύλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ἀληγλούϊα».

Άντι τοῦ «Εἴδομεν τό φῶς...»: «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...».

Μετὰ τὴν ὄπισθάμβων εὐχήν, κρουομένων τῶν κωδώνων, προπορευομένων τῶν φανῶν καὶ τῶν ἔξαπτερύγων καὶ ϕαλλομένων τῶν Στιχηρῶν τῶν Αἰνων «Ο πλεῖστος ὅχλος Κύριε...», γίνεται λιτανεία περὶ τὸν ναόν, τῶν Ιερέων κρατούντων τὸ Ιερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὴν Εἰκόνα τῆς Βαΐοφόρου καὶ τῶν πιστῶν ἀκολουθούντων καὶ φερόντων κλάδους φοινίκων καὶ ἐλαίας. Συμπληρωθείσης τῆς λιτανείας, πρὸ τῆς δυτικῆς εἰσόδου καὶ βλέπων πρὸς δυσμάς, ὁ ἵερεὺς ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου (Ματθ. κα' 1 – 11 καὶ 15 – 17). Ἀκολούθως ἀναγινώσκει τὴν εὐχὴν τῶν Βαΐων καὶ φάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...». Εἰσερχομένων τῶν πιστῶν εἰς τὸν ναὸν φάλλεται τό «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου...» καὶ γίνεται ἡ ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ.

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων ἐσπέρας: Ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τῶν Βαΐων.

Θ΄ ΩΡΑ

Ἀπολυτίκια: «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν...» Δόξα: «Συνταφέντες σοι...».
Κοντάκιον: «Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ...».
Ἀπόλυσις: (μικρά): «Ο ἐπὶ πώλου ὄνου...».

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Προοιμιακὸς

Ἐσπέρια: Τὰ 3 Στιχηρὰ Ἰδιόμελα τῆς Ἐορτῆς «Χαῖρε καὶ εὐφραίνου πόλις Σιών...» εἰς 6.
Δόξα: Τὸ α' Ἰδιόμελον «Χαῖρε καὶ εὐφραίνου...».
Καὶ νῦν: Τὸ γ' Ἰδιόμελον «Ο τοῖς Χερουβεὶμ ἐποχούμενος...»
Εἴσοδος: «Φῶς ἵλαρόν...» καὶ τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας «Ἴδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον...».
Ἀπόστιχα: Τὰ 3 Ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς «Ἐκ βαΐων καὶ κλάδων...» μετὰ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων.
Δόξα: Τὸ α' Ἰδιόμελον «Ἐκ βαΐων καὶ κλάδων...».
Καὶ νῦν: Τὸ β' Ἰδιόμελον «Φοιβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν...».
«Νῦν ἀπολύεις...» καὶ εὐθὺς ὁ Κανὼν τοῦ Ἀποδείπνου «Ιωσὴφ

τὴν σωφροσύνην...» μετὰ τοῦ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Εἰς τὸ τέλος ἐπαναλαμβάνεται ὁ Εἱρμὸς τῆς Θ' Ὡδῆς «Ἄλλότριον τῶν μητέρων ἡ παρθενία...». Τρισάγιον, τὰ ἀπολυτίκια «Θεοτόκε Παρθένε...», «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ...», Δόξα: «Ικετεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν...», Καὶ νῦν «Ὕπὸ τὴν σήν...» Τό· «Κύριε ἐλέησον» (μ') Δόξα, Καὶ νῦν «Τὴν Τιμιωτέραν...» «Ἐν ὄντι ματὶ Κυρίου...» «Ο ὃν εὐλογητός...». Τὰς εὐχάς «Ἐπουράνιε βασιλεῦ...» καὶ «Κύριε καὶ Δέσποτα...» καὶ ἡ Ἀπόλυτις:

Ἀπόλυτις: «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἔκουσιον πάθος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός...».

Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν...»: Τὸ Σταυροθεοτοκίον «Σφαγήν σου τὴν ἄδικον Χριστέ...».

10. ΜΕΓΑΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ. Μνείαν ποιούμεθα Ἰωσὴφ τοῦ Παγκάλου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου, διὰ τὴν ἀκαρπίαν αὐτῆς καταρασθείσης καὶ ξηρανθείσης συκῆς. Τερεντίου, Πομπηΐου, Μαξίμου, Ἀφρικανοῦ μαρτύρων. Γρηγορίου τοῦ Ε', πατριάρχου Κωνσταντινούπολεως τοῦ Ἱερομάρτυρος, Μιλτιάδους μάρτυρος, Δήμου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Σμύρνῃ μαρτυρήσαντος (+1763). Τῶν 150 καὶ πλέον ὁσιομαρτύρων πατέρων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παντοκράτορος Νταοῦ Πεντέλης.

Ἄρχεται ἡ Ἅγια καὶ Μεγάλη Ἐβδομάς.

Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας: Μετὰ τὸ πέρας τοῦ Εσπερινοῦ, φάλλεται ὁ Ὁρθρος τῆς Μεγάλης Δευτέρας, κατὰ τὴν ἀκόλουθον τυπικὴν διάταξιν:

Ο Ἱερεύς «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν...» «Βασιλεῦ οὐράνιε...», τὸ Τρισάγιον, «Κύριε ἐλέησον» (ιβ'), «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Βασιλικὴ ἀκολουθία «Ἐπακούσαι σου» ἀργῶς (ἐμμελὴς ἀπαγγελία), καθ' ἥν ὁ Ἱερεὺς θυμιᾶς τὸν ναὸν διὰ κατσίου. Τρισάγιον. Τὰ Τροπάρια «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ ὁ Ἐξάφαλμος. Μετὰ τὰ Εἰρηνικά, φάλλεται τό «Ἄλληλούϊα» (ιβ') μετὰ τῶν στίχων «Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου» καὶ τὸ Τροπάριον «Ἴδοὺ δὲ Νυμφίος» (τρίς). Εἰς τὸ τέλος τοῦ α' λέγομεν «προστασίας τῶν Ἀσωμάτων, σῶσον ἡμᾶς», εἰς τὸ τοῦ β' «πρεσβείας τοῦ Ἅγίου (τοῦ Ναοῦ), σῶσον ἡμᾶς», καὶ εἰς τὸ τοῦ γ' «διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς». Μικρὰ Συναπτὴ καὶ Ἐκφώνησις «Ὄτι σὸν τὸ κράτος...». Ἀκολούθως φάλλονται

τὰ τρία κατὰ σειρὰν καθίσματα, τὰ δύο ἀνὰ μίαν καὶ τὸ τρίτον δίς καὶ εὐθὺς ὁ διάκονος: «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς...» καὶ ἀναγινώσκεται ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης ὑπὸ τοῦ Ἱερέως τὸ Εὐαγγέλιον. Ἀμέσως ὁ Ν' (χῦμα) καὶ ὁ Τριψιδιος Κανὼν εἰς ἔξ τροπάρια ἐν ἑκάστῃ Ὁδῷ. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης Ὁδῆς ἐπαναλαμβάνεται ὁ Εἱρμὸς αὐτῆς. Μετὰ τὴν α' Ὁδήν, μικρὰ συναπτή. Ἀκολούθως τὸ Κοντάκιον καὶ ὁ Οἶκος, τὸ Συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Ὑπόμνημα τοῦ Τριψιδίου. Εἴτα ἡ γ' Ὁδὴ ἐν ᾧ ἀντὶ τοῦ Δόξα: λέγομεν «Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Γίὸν καὶ Ἀγιον Πνεῦμα τὸν Κύριον» πρὸ δὲ τοῦ ἐν τῷ τέλει αὐτῆς Εἱρμοῦ λέγομεν «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον». «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός...» καὶ φάλλεται ἡ Θ' Ὁδή. Μετὰ τὸν Εἱρμὸν αὐτῆς αἴτησις καὶ τὸ Ἐξαποστειλάριον· «Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω» (τρίς). Εἰς τούς Αἴνους τὰ 2 Ἰδιόμελα «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος» εἰς 4. Δόξα, Καὶ νῦν «Κύριε, ἐρχόμενος». «Σοὶ δόξα πρέπει» καὶ ἡ Δοξολογία χῦμα, τὰ Πληρωτικά. Ἀπόστιχα τὰ 3 Ἰδιόμελα «Κύριε, πρὸς τὸ μυστήριον». Δόξα, Καὶ νῦν «Δευτέραν Εὔαν». «Ἀγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι» Τρισάγιον καὶ τὸ Κοντάκιον· «Ο Ιακώβῳ ὀδύρετο ...» χῦμα. «Κύριε ἐλέησον» (ιβ'), Δόξα, Καὶ νῦν «Τὴν Τιμιωτέραν», «Ἐν ὄνόματι Κυρίου». Ο Ιερεύς «Ο ὃν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε Βασιλεῦ» καὶ ἡ Ἀπόλυσις «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἔκούσιον πάθος».

Τῇ Μ. Δευτέρᾳ πρωΐ: ΑΙ ΩΡΑΙ

Ἀναγινώσκονται τὰ πέντε Καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (δ', ε', σ', ζ', καὶ γ'), καὶ ἐν συνεχείᾳ αἱ Ὁραι λιταί, μετὰ δὲ τούς Ψαλμούς ἑκάστης Ὁρας τὸ Τροπάριον: «Ἴδοὺ ὁ Νυμφίος ἐρχεται...», καὶ μετὰ τὸ Τρισάγιον τὸ Κοντάκιον: «Ο Ιακώβῳ ὀδύρετο...».

Εἰς τὴν Θ' Ὁραν, οἱ Μακαρισμοὶ καὶ μετὰ τὸ «Πάτερ ἡμῶν...», τὸ Κοντάκιον «Ο Ιακώβῳ ὀδύρετο...» καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Ἀπόλυσις: «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἔκούσιον πάθος...».

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ - ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ

Προοιμιακός – Τὰ «Πρὸς Κύριον...».

Ἐσπερια: (Στίχοι 6) Τὰ 3 Στιχηρὰ Ἰδιόμελα τῶν Αἴνων (περιλαμβανομένου τοῦ Δόξα)· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος...» κτλ. καὶ τὰ 3 Ἰδιόμελα τῶν Ἀποστίχων «Κύριε, πρὸς τὸ μυστήριον...» κτλ.

- Δόξα, Καὶ νῦν:** Τὸ ἔτερον Ἰδιόμελον «Δευτέραν Εὕαν τὴν Αἰγυπτίαν...».
- Εἴσοδος:** Μετ' Εὐαγγελίου. «Φῶς ἵλαρόν...». Τὰ Ἀναγνώσματα, τό «Κατευθυνθήτω...». Καὶ ἀμέσως τὸ Εὐαγγέλιον.
- Εὐαγγέλιον:** Τῆς ἡμέρας. «Καθημένου τοῦ Ἰησοῦ...» (Ματθ. κδ' 3 – 35).
- Καθεξῆς ἡ Θ. Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων.**
- Ἀπόλυσις:** «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος...».

Τῇ Μ. Δευτέρᾳ ἐσπέρας: ΜΕΓΑ ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΝ

Εἰς τὸ Μέγα Απόδειπνον μετὰ τὴν Δοξολογίαν, φάλλεται τὸ Τριώδιον «Πρόσεχε οὐρανὲ καὶ λαλήσω...» μετὰ τῶν Είρμων αὐτοῦ. Εἰς τὸ τέλος τῆς Θ' Ὁδῆς ἐπαναλαμβάνεται ὁ Είρμος αὐτῆς: «Τὸν προδηλωθέντα...» ἀργῶς, καὶ ἡ λοιπὴ Ἀκολουθία τοῦ Ἀποδείπνου. Εἰς τὴν συγχώρησιν τὸ Σταυροθεοτοκίον «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον Χριστέ...».

11. ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ. Μνείαν ποιούμεθα τῆς τῶν Δέκα Παρθένων Παραβολῆς ἐκ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Ἀντίπα ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Περγάμου, Τρυφαίνης ὁσίας, Καλλινίκου Τσερνίκας Ρουμανίας.

Τῇ Μ. Δευτέρᾳ ἐσπέρας: Μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἀποδείπνου, φάλλεται ὁ Ὁρθρος τῆς Μ. Τρίτης, κατὰ τὴν ἀκόλουθον τυπικὴν διάταξιν:

‘Ο Ιερεύς, «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν...» «Βασιλεῦ οὐράνιε...», τὸ Τρισάγιον, «Κύριε ἐλέησον» (ιβ'), «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ ἡ Βασιλικὴ ἀκολουθία «Ἐπακούσαι σου» ἀργῶς, καθ' ἥν ὁ Ιερεὺς θυμιᾶ τὸν ναὸν διὰ κατσίου. Τρισάγιον. Τὰ Τροπάρια «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ ὁ Ἐξάφαλμος. Μετὰ τὰ Εἰρηνικά, φάλλεται τό «Ἀλληλούϊα» (ιβ') μετὰ τῶν στίχων «Ἐκ νυκτὸς ὁρθρίζει τὸ πνεῦμα μου» καὶ τὸ Τροπάριον «Ἴδοὺ ὁ Νυμφίος» (τρίς). Εἰς τὸ τέλος τοῦ α' λέγομεν «πρεσβείαις τοῦ Προδρόμου, σῶσον ἡμᾶς», εἰς τὸ τοῦ β' «πρεσβείαις τοῦ Ἅγιου (τοῦ Ναοῦ), σῶσον ἡμᾶς», καὶ εἰς τὸ τοῦ γ' «διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς». Καθίσματα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (τὰ δύο πρώτα ἀνὰ μίαν καὶ τὸ τρίτον δίς). Ακολούθως ἀναγινώσκεται ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου (Ματθ. κβ' 15 - κγ' 39) ὡς καὶ χθές.

‘Ο Ν’ χῦμα, ἀμέσως αὔτησις καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀναγινώσκονται τὸ Κοντάκιον, ὁ Οἶκος, τὸ Μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου. Εἴτα φάλλεται ὁ διῷδιος Κανὼν εἰς ἔξ Τροπάρια ἐν ἑκάστῃ Ὡδῇ. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης Ὡδῆς ἐπαναλαμβάνεται καὶ πάλιν ὁ Εἱρμός. Εἰς τὴν η΄ Ὡδὴν ἀντὶ Δόξα τό· «Ἐύλογοῦμεν Πατέρα, Γίνον...» καὶ πρὸ τοῦ Εἱρμοῦ «Ἀίνοῦμεν, εὐλογοῦμεν...». Εἴτα ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός» καὶ φάλλεται ἡ Θ΄ Ὡδή. Τὸ Ἐξαποστειλάριον «Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω» (τρίς). Εἰς τοὺς Αἴνους τὰ 2 Ἰδιόμελα «Ἐν ταῖς λαμπρότησι» εἰς 4. Δόξα, Καὶ νῦν «Τοῦ κρύψιντος τὸ τάλαντον». «Σὸι δόξα πρέπει» καὶ ἡ Δοξολογία χῦμα. Τὰ Πληρωτικά. Ἀπόστιχα τὰ 3 Ἰδιόμελα «Δεῦτε πιστοί». Δόξα, Καὶ νῦν «Ἴδού σοι τὸ τάλαντον». «Ἄγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι». Τρισάγιον καὶ τὸ Κοντάκιον «Τὴν ὄραν ψυχή...» χῦμα. «Κύριε ἐλέησον» (ιβ'), Δόξα, Καὶ νῦν «Τὴν Τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ό Ιερεὺς «Ο ὅν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε Βασιλεῦ» καὶ ἡ Ἀπόλυσις «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἔκούσιον πάθος».

Τῇ Μ. Τρίτῃ πρωΐ: ΑΙ ΩΡΑΙ

Ἀναγινώσκονται τὰ πέντε Καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (θ', ι', ια', ιβ', καὶ ιγ'). Ἐν συνεχείᾳ αἱ Ὁραι λιταί. Μετὰ τοὺς Ψαλμοὺς ἑκάστης Ὁρας τὸ Τροπάριον «Ἴδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται...», καὶ μετὰ τὸ Τρισάγιον τὸ Κοντάκιον «Τὴν ὄραν, ψυχὴ τοῦ τέλους...».

Ἀπόλυσις: «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος...».

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ - ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ

Προοιμιακός – Τὰ «Πρὸς Κύριον...».

Ἐσπέρια: (Στίχοι 6) Τὰ 3 Στιχηρὰ Ἰδιόμελα τῶν Αἴνων τοῦ Ὅρθρου «Ἐν ταῖς λαμπρότησι...» κτλ. καὶ τὰ 3 Ἰδιόμελα τῶν Ἀποστίχων «Δεῦτε πιστοί...» κτλ.

Δόξα, Καὶ νῦν: Τὸ ἔτερον Ἰδιόμελον «Ἴδού σοι τὸ τάλαντον...».

Εἴσοδος: Μετ' Εὐαγγελίου. «Φῶς ἵλαρόν...». Τὰ Ἀναγνώσματα, τὸ «Κατευθυνθήτω...».

Εὐαγγέλιον: Τῆς ἡμέρας «Περὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης...» (Ματθ. κδ', 36 – κς', 2).

Καθεξῆς ἡ Θ. Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων.

Ἀπόλυσις: «Ἡ ἴδια «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος...».

Τῇ Μ. Τρίτῃ ἐσπέρας: ΜΕΓΑ ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΝ

Εἰς τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον μετὰ τὴν Δοξολογίαν, φάλλεται τὸ Τριώδιον «Στειρωθέντα μου τὸν νοῦν...» μετὰ τῶν Εἰρμῶν αὐτοῦ. Εἰς τὸ τέλος τῆς Θ' Ὁδῆς ὁ Εἱρμὸς αὐτῆς: «Τὴν ὑπερφυῶς σαρκί...» ἀργῶς, καὶ ἡ λοιπὴ Ἀκολουθία τοῦ Μ. Ἀποδείπνου. Εἰς τὴν συγχώρησιν τὸ Σταυροθεοτοκίον «Σφαγήν σου τὴν ἄδικον Χριστέ...».

12. ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ. Μνείαν ποιούμεθα τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον μύρῳ πόρνης γυναικός, ως οἱ θειότατοι Πατέρες ἐθέσπισαν, ὅτι πρὸ τοῦ σωτηρίου πάθους μικρὸν τοῦτο γέγονε. Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου. Ἀρτέμονος ἱερομάρτυρος, Σερβίου Β' πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ κοίμησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Νεοφύτου τοῦ Ἐγκλείστου, Ἀκακίου τοῦ Καυσοκαλυβίτου.

Τῇ Μ. Τρίτῃ ἐσπέρας: Μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἀποδείπνου, φάλλεται ὁ Ὄρθρος τῆς Μ. Τετάρτης, κατὰ τὴν ἀκόλουθον τυπικὴν διάταξιν:

Ο Ιερεὺς «Ἐύλογητὸς ὁ Θεός», «Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν...» «Βασιλεῦ οὐράνιε...», τὸ Τρισάγιον, «Κύριε ἐλέησον» (ιβ'), «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ ἡ Βασιλικὴ ἀκολουθία «Ἐπακούσαι σου» ἀργῶς, καθ' ἥν ὁ Ιερεὺς θυμιᾶ τὸν ναὸν διὰ κατσίου. Τὸ Τρισάγιον, τὰ Τροπάρια «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ ὁ Ἐξάφαλμος. Μετὰ τὰ Εἰρηνικά, φάλλεται τό «Ἀλληλούϊα» (ιβ') μετὰ τῶν στίχων «Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα μου» καὶ τὸ Τροπάριον «Ἴδοὺ ὁ Νυμφίος» (τρίς). Εἰς τὸ τέλος τοῦ α' λέγομεν «δυνάμει τοῦ Σταυροῦ σου, σῶσον ἡμᾶς», εἰς τὸ τοῦ β' «πρεσβείαις τοῦ Ἅγίου (τοῦ Ναοῦ) σῶσον ἡμᾶς», καὶ εἰς τὸ τοῦ γ' «διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς». Καθίσματα ως ἐν τῷ Τριωδίῳ τὰ δύο πρῶτα ἀνὰ μίαν καὶ τὸ τρίτον δίς. Ἀκολούθως ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὄρθρου (Ιωάν. ιβ' 17-30). Ο Ν' χῦμα. Ἐν συνεχείᾳ φάλλεται ὁ τριώδιος Κανὼν εἰς ἔξ Τροπάρια ἐν ἑκάστῃ Ὁδῇ. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης Ὁδῆς ἐπαναλαμβάνεται καὶ πάλιν ὁ Εἱρμός. Μετὰ τὴν Γ' Ὁδὴν αἴτησις καὶ ἀναγινώσκονται τὸ Κοντάκιον, ὁ Οἶκος, τὸ Μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου. Εἶτα φάλλεται ἡ Η' Ὁδή. Ἀντὶ Δόξα· τὸ «Ἐύλογοῦμεν Πατέρα, Γιόν...», πρὸ δὲ τοῦ Εἱρμοῦ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν...» καὶ ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός» καὶ φάλλεται ἡ Θ' Ὁδή. Τὸ Ἐξαποστειλάριον «Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω» (τρίς).

Εἰς τούς Αἴνους τὰ 4 Ἰδιόμελα «Σὲ τὸν τῆς Παρθένου Γίόν». Δόξα: «Ἡ ἀμαρτωλὸς ἔδραμε», Καὶ νῦν: «Ἡ βεβυθισμένη». «Σοὶ δόξα πρέπει» καὶ ἡ Δοξολογία χῦμα. Τὰ Πληρωτικά. Ἀπόστιχα τὰ 4 Ἰδιόμελα «Σήμερον ὁ Χριστὸς παραγίνεται» (ἀρχεται ὁ δεξιὸς χορός). Δόξα, Καὶ νῦν «Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις». «Ἄγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι» Τρισάγιον καὶ τὸ Κοντάκιον «Ὕπερ τὴν πόρνην ἀγαθε...» χῦμα. «Κύριε ἐλέησον» (ιβ'), Δόξα, Καὶ νῦν «Τὴν Τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ Ιερεὺς «Ο ὃν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε Βασιλεῦ» καὶ ἡ Ἀπόλυσις «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἔκουσιον πάθος».

Τῇ Μ. Τετάρτῃ πρωΐ: ΑΙ ΩΡΑΙ

Αναγινώσκονται τὰ ἔτερα πέντε Καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (ιδ', ιε', ις', ιθ' καὶ κ'). Ἐν συνεχείᾳ αἱ Ὡραι λιταί. Μετὰ τοὺς φαλμοὺς ἐκάστης Ὡρας, τὸ Τροπάριον «Ἴδον ὁ Νυμφίος ἔρχεται...» καὶ μετὰ τὸ Τρισάγιον, τὸ Κοντάκιον «Ὕπερ τὴν πόρνην...». Ἀπόλυσις «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος...».

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ

Προοιμιακός – Τὰ «Πρὸς Κύριον...»

Ἐσπέρια: (στίχοι 10) Τὰ 6 Στιχηρὰ Ἰδιόμελα τῶν Αἴνων «Σὲ τὸν τῆς Παρθένου Γίόν...» κτλ. καὶ τὰ 4 Ἰδιόμελα τῶν Ἀποστίχων «Σήμερον ὁ Χριστός, παραγίνεται...» κτλ.

Δόξα, Καὶ νῦν: Τὸ Ἰδιόμελον «Κύριε ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις...».

Εἴσοδος: Μετ' Εὐαγγελίου – «Φῶς ἵλαρόν...» καὶ τὰ Ἀναγνώσματα, τό· «Κατευθυνθήτω...».

Εὐαγγέλιον: Τῆς ἡμέρας: «Τοῦ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ...» (Ματθ. κς', 6-16).

Καθεξῆς ἡ Θ. Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων.

Ἀπόλυσις: «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος...».

Τῇ Μ. Τετάρτῃ ἐσπέρας: MIKRON ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΝ

Εἰς τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον μετὰ τό· «Ἄξιόν ἐστιν...», τὸ Τριώδιον «Ἀνώγεων ἐστρωμένον...» μετὰ Στίχου· «Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Εἰς τὸ τέλος τῆς Θ' Ὁδῆς φάλλεται ὁ Εἰρημός: «Ἀσπόρου συλλήψεως...». Μετὰ τὸ Τρισάγιον «Ὕπερ τὴν πόρνην...» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου καὶ Ἀπόλυσις: «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος...».

13. ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ. Έορτάζομεν τὸν Ἱερὸν Νιπτῆρα, τὸν Μυστικὸν Δεῖπνον, τὴν ὑπερφυᾶ Προσευχὴν καὶ τὴν Προδοσίαν. Μαρτίνου πάπα Θώμης, Γεωργίου τοῦ ἐν Πτολεμαΐδι νεομάρτυρος τοῦ Κυπρίου.

Τῇ Μ. Τετάρτῃ ἐσπέρας: Μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἀποδείπνου εἰς τινα μέρη τελεῖται τὸ Ἅγιον Εὐχέλαιον καὶ ἀκολούθως ἐπισυνάπτεται ὁ Ὁρθρος τῆς Μ. Πέμπτης. Ἄλλαχοῦ προηγεῖται ὁ Ὁρθρος τῆς Μ. Πέμπτης καὶ ἀκολουθεῖ τὸ μυστήριον τοῦ Εὐχελαίου.

Ο Ὁρθρος τῆς Μ. Πέμπτης τελεῖται κατὰ τὴν ἀκόλουθον τυπικὴν διάταξιν:

Ο Ἱερεὺς «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν...» «Βασιλεῦ οὐράνιε...», τὸ Τρισάγιον. Τὰ Τροπάρια «Σῶσον, Κύριε τὸν λαόν σου» καὶ ὁ Ἐξάφαλμος. Μετὰ τὰ Εἱρηνικά, φάλλεται τό «Ἄλληλούϊα» (ιβ') μετὰ τῶν στίχων «Ἐκ νυκτὸς ὁρθρίζει τὸ πνεῦμά μου» καὶ τὸ Τροπάριον «Οτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταί» (τρίς). Εἶτα ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου (Λουκ. κβ' 1-39). Ο Ν' χῦμα. Ἐν συνεχείᾳ φάλλεται ὁ Κανὼν τοῦ Τριωδίου εἰς 4 Τροπάρια ἐν ἑκάστῃ Ὁδῷ ἄνευ στίχων. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης Ὁδῆς ἐπαναλαμβάνεται ὁ Εἰρμὸς αὐτῆς. Ἀπὸ Γ' Ὁδῆς φάλλονται τὰ 3 Καθίσματα. Ἀφ' Στ' Ὁδῆς ἀναγινώσκονται τὸ Κοντάκιον, ὁ Οἶκος, τὸ Μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Υπόμνημα τοῦ Τριωδίου. Ἀκολούθως φάλλονται αἱ Ζ' καὶ Η' Ὁδαι. Μετὰ τὸν ἐν τέλει τῆς Η' Ὁδῆς Εἰρμόν, τοῦ ὅποιου προηγεῖται τό «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον» ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ «Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ φωτὸς» καὶ φάλλεται ἡ Θ' Ὁδή. Μετὰ τὴν αἵτησιν τὸ Ἐξαποστειλάριον «Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω» (τρίς). Εἰς τοὺς Αἴνους τὰ 4 Ιδιόμελα «Συντρέχει λοιπόν». Δόξα, Καὶ νῦν «Ον ἐκήρυξεν Ἀμνόν». «Σοὶ δόξα πρέπει» καὶ ἡ Δοξολογία χῦμα. Τὰ Πληρωτικά. Ἀπόστιχα τὰ 4 Ιδιόμελα «Σήμερον τὸ κατὰ τοῦ Χριστοῦ». Δόξα «Ο τρόπος σου δολιότητος», Καὶ νῦν «Μυσταγωγῶν σου, Κύριε». Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι». Τρισάγιον καὶ τὸ Τροπάριον τῆς Προφητείας «Ο ῥαπισθεὶς ὑπὲρ γένους ἀνθρώπων...» (χῦμα), ἡ Προφητεία, Ἐκτενὴς ὑπὸ τοῦ Ἱερέως καὶ ἀπόλυσις: «Σοφία. Ο ὃν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

‘Ο δι’ ύπερβάλλουσαν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπείνωσιν ὑποδείξας ἐν τῷ νῦφαι τοὺς πόδας τῶν Μαθητῶν καὶ μέχρι Σταυροῦ καὶ Ταφῆς συγκαταβὰς ἡμῖν Χριστὸς ὁ ἀληθινός...».

Τῇ Ἀγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ πρωΐ.

Τελεῖται ὁ Ἐσπερινὸς μετὰ τῆς Θείας Λειτουργίας τοῦ Μ. Βαστλείου. (Κατὰ τὴν προσκομιδὴν ἔξαγεται σήμερον καὶ δεύτερος Ἄμνος, ὁ ὁποῖος μετὰ τὸν καθαγιασμὸν φυλάσσεται διὰ τὰς ἐκτάκτους ἀνάγκας τῶν πιστῶν καθ’ ὅλον τὸ ἔτος).

Προοιμιακὸς

Ἐσπέρια: Τὰ 5 Στιχηρὰ Ἰδιόμελα τῶν Αἴνων εἰς 6: «Συντρέχει λοιπόν...» (δίς), «Ἴούδας ὁ παράνομος...», «Ἴούδας ὁ προδότης...», «Ἴούδας ὁ δοῦλος...», «Ὦν ἐκρυβεῖν Ἄμνον...».

Δόξα, Καὶ νῦν: Τὸ Ἰδιόμελον «Γέννημα ἔχιδνῶν...».

Εἴσοδος: Μετ’ Εὐαγγελίου. «Φῶς ἵλαρόν...» καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ τρίτου Ἀναγνώσματος: «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὁτι Ἀγιος εῖ ὁ Θεὸς ἡμῶν...» καὶ φάλλεται ὁ Τρισάγιος Ὅμοιος.

Ἀπόστολος: Μεγάλης Πέμπτης. «Ἐγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ...» (Α΄ Κορ. ια' 23 – 32).

Εὐαγγέλιον: Μ. Πέμπτης. «Οἶδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ Πάσχα γίνεται....» (Ματθ. κς' 2 – 20, Ἰω. ιγ' 3 – 17, Ματθ' κς' 21 – 39, Λουκ. κβ' 43 – 44 καὶ Ματθ. κς' 40 – κζ' 2).

Ἀκολουθεῖ ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, εἰς ἣν ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ ὄντος φάλλεται τὸ Τροπάριον «Τοῦ δείπνου Σου τοῦ μυστικοῦ...». Εἰς τὸ σημεῖον «οὐ φίλημά Σοι δώσω καθάπερ ὁ Ἰούδας...» γίνεται ἡ Μεγάλη Εἴσοδος καὶ εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν Εἴσοδον ὁ β' Χορὸς συνεχίζει ἀπὸ τοῦ σημείου· «ἀλλ’ ὡς ὁ ληστῆς...».

«Ἐξαιρέτως»: «Ἐπὶ σοὶ χαίρει...».

Κοινωνικόν: «Τοῦ δείπνου Σου τοῦ μυστικοῦ...».

Ἀντὶ «Εἶδομεν τὸ φῶς...»: «Τοῦ δείπνου Σου τοῦ μυστικοῦ...».

Ἀπόλυσις: «Ο δι’ ύπερβάλλουσαν ἀγαθότητα....».

14. ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Τὰ Ἀγια καὶ Σωτήρια καὶ Φρικτὰ Πάθη τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου ἐκ τῶν Ο΄ Αποστόλων, Θωμαῖδος μάρτυρος τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Δημητρίου μάρτυρος τοῦ νέου τοῦ ἐν Τριπόλει τῆς Πελοποννήσου μαρτυρήσαντος.

Τῇ Μ. Πέμπτῃ ἐσπέρας: Ψάλλεται ὁ Ὁρθρος τῆς Μ. Παρασκευῆς, ἢτοι ἡ ἀκόλουθια τῶν ἀγίων Παθῶν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριῳδίῳ, κατὰ τὴν ἀκόλουθον τυπικὴν διάταξιν:

(Τ.Μ.Ε. Τυπικὸν Τριῳδίου § 80)

Ο Ιερεύς, «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν...» «Βασιλεῦ οὐράνιε...», τὸ Τρισάγιον, «Κύριε ἐλέησον» (ιβ'), «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ ἡ Βασιλικὴ ἀκόλουθια «Ἐπακούσαι σου» ἀργῶς, καθ' ἥν ὁ Ιερεὺς θυμιᾶ τὸν ναὸν διὰ κατσίου. Τρισάγιον. Τὰ Τροπάρια «Σῶσον, Κύριε τὸν λαόν σου» καὶ ὁ Ἐξάφαλμος. Μετὰ τὰ Εἰρηνικά, ψάλλεται τό «Ἀλληλούϊα» (ιβ') μετὰ τῶν στίχων «Ἐκ νυκτὸς ὁρθρίζει τὸ πνεῦμά μου» καὶ τὸ Τροπάριον «Ὄτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταὶ» (τρίς). Μετὰ τοῦτο ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Διαθήκης (Α') (Ιωάν. ιγ' 31-38, ιδ', ιε', ιστ', ιζ' – ιη' 1). Εἰς τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελίου ὁ β' Χορὸς ψάλλει τὸ «Δόξα τῇ μακροθυμίᾳ σου Κύριε, δόξα σοι». Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνουσιν ἐναλλὰξ οἱ Χοροὶ εἰς τὴν λῆξιν ἐκάστου Εὐαγγελίου πλὴν τοῦ τελευταίου, εἰς τὸ δόποιον ψάλλουσι «Δόξα σοι. Κύριε, δόξα σοι». Ἐν συνεχείᾳ ψάλλεται (ἄρχεται ὁ α' Χορός) τὸ α', β', καὶ τὸ γ' Ἀντίφωνον μετὰ τοῦ Καθίσματος «Ἐν τῷ δείπνῳ» καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Β' Εὐαγγέλιον (Ιωάν. ιη' 1 – 28). Ἀκολούθως ψάλλεται τὸ δ', ε', καὶ στ' Ἀντίφωνον (ἄρχεται ὁ β' Χορός) μετὰ τοῦ Καθίσματος «Ποῖός σε τρόπος» καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Γ' Εὐαγγέλιον (Ματθ. κστ' 57 – 75). Εἶτα ψάλλεται τὸ ζ', η', καὶ θ' Ἀντίφωνον μετὰ τοῦ Καθίσματος «Ὦ πῶς Ἰούδας» καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Δ' Εὐαγγέλιον (Ιωάν. ιη' 28 – ιθ' 6). Ἀκολούθως ψάλλεται τὸ ι', ια' καὶ ιβ' Ἀντίφωνον μετὰ τοῦ Καθίσματος «Ὄτε παρέστης» καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Ε' Εὐαγγέλιον (Ματθ. κζ' 3 – 32). Ἐν συνεχείᾳ ψάλλεται τὸ ιγ' καὶ ιδ' Ἀντίφωνον. Μετὰ ταῦτα γίνεται ἡ ἔξοδος τοῦ Σταυροῦ μετὰ τοῦ Ἐσταυρωμένου ὑπὸ τοῦ Ιερέως, ἐκφωνοῦντος εἰς ὑφος ἀναγνώσεως Ἀποστόλου τὸ α' Τροπάριον τοῦ ιε' Ἀντιφώνου «Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου». (Τὸν α' καὶ τὸν προτελευταῖον στίχον «Προσκυνοῦμεν σου τὰ πάθη Χριστέ» λέγει τρίς).

Τὸ αὐτὸ τροπάριον φάλλεται ἀκολούθως ὑπὸ τοῦ Δεξιοῦ Χοροῦ ἄνευ τῶν ἐπαναλήψεων. (Εἰς πλείστους ναοὺς γίνεται ἡ ὑπὸ ἀμφοτέρων τῶν Χορῶν κατὰ στίχους φαλμωδία τούτου) καὶ εὐθὺς τὰ ὑπόλοιπα Τροπάρια τοῦ ιε' Ἀντιφώνου. Μετὰ τὸ Κάθισμα »Ἐξηγγόρασας ἡμᾶς», ἀναγινώσκεται τὸ Στ΄ Εὐαγγέλιον (Μάρκ. ιε' 16 – 32). Εἴτα φάλλονται οἱ Μακαρισμοὶ μετὰ τοῦ Προκειμένου «Διεμερίσαντο τὰ ἴματιά μου» καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Ζ΄ Εὐαγγέλιον (Ματθ. κζ' 33 – 54). Ὁ Ν' χῦμα καὶ εὐθὺς τὸ Η' Εὐαγγέλιον (Λουκ. κγ' 32 – 49). Ἀκολούθως φάλλεται ὁ Τριψδιος Κανὼν εἰς 4 Τροπάρια ἐν ἑκάστῃ Ὡδῇ ἄνευ στίχου. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης Ὡδῆς ἐπαναλαμβάνεται καὶ πάλιν ὁ Εἰρμός. Μετὰ τὴν Ε' Ὡδήν, γίνεται αἵτησις καὶ ἀναγινώσκονται τὸ Κοντάκιον, ὁ Οἶκος, τὸ Μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Ὑπόμνημα τοῦ Τριψδίου. Ἐν συνεχείᾳ φάλλεται ἡ Η' Ὡδή. Μετὰ τὸν ἐν τέλει τῆς Η' Ὡδῆς Εἰρμόν, ὁ Διάκονος ἔκφωνε «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτὸς» καὶ φάλλεται ἡ Θ' Ὡδή. Τὸ Ἐξαποστειλάριον «Τὸν ληστὴν αὐθημερόν...» (τρίς) καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Θ' Εὐαγγέλιον (Ιωάν. ιθ' 25 – 37) καὶ εὐθὺς οἱ Αἴνοι, ἐν οἷς φάλλομεν τὰ 3 Ἰδιόμελα «Δύο καὶ πονηρὰ» εἰς 4. Δόξα, «Ἐξέδυσάν με», Καὶ νῦν «Τὸν νῶτόν μου». Εἴτα ἀναγινώσκεται τὸ Ι' Εὐαγγέλιον (Μάρκ. ιε' 43 – 47). «Σοὶ δόξα πρέπει» καὶ ἡ Δοξολογία χῦμα. Τὰ Πληρωτικὰ καὶ μετὰ τὴν ἔκφωνησιν «Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν» ἀναγινώσκεται τὸ ΙΑ' Εὐαγγέλιον (Ιωάν. ιθ' 38 – 42). Μετὰ τοῦτο φάλλονται τὰ Ἀπόστιχα «Πᾶσα ἡ κτίσις». Δόξα «Κύριε, ἀναβαίνοντός σου», Καὶ νῦν «”Ηδη βάπτεται κάλαμος», καὶ ἀναγινώσκεται τὸ ΙΒ' Εὐαγγέλιον (Ματθ. κζ' 62 – 66) ὑπὸ τοῦ Διακόνου ἀπὸ ἄμβωνος (ἐδὲ δὲν ὑπάρχῃ Διάκονος, ἀναγινώσκεται ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης). Εἰς τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελίου ὁ Χορὸς «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι». «Ἀγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι». Τρισάγιον καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον «Ἐξηγγόρασας ἡμᾶς...» (τρίς), ἡ Ἐκτενὴς «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός», μεθ' ἣν «Σοφία. Ὁ ὃν εὐλογητὸς» καὶ ἡ Ἀπόλυσις: «Ο ἐμπτυσμοὺς καὶ μάστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ Σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν, Χριστός...».

Τῇ Μεγάλῃ Παρασκευῇ πρωΐ.

Ἀναγινώσκονται αἱ Μεγάλαι Ὡραι ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Τριψδίῳ, κατὰ τὴν κατωτέρω διάταξιν. Εἰς τὰς Γ', Στ' καὶ Θ' Ὡρας, δταν φάλλωνται τὰ

Ίδιόμελα, ὁ Διάκονος, ἡ ἀπουσία τούτου ὁ Ἱερεύς, θυμιάζει διὰ κατζίου.

“Ωρα Α’: Ό Ἱερεύς, «Εὐλογητὸς ὁ Θεός... Δόξα Σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα Σοι. Βασιλεῦ Οὐράνιε...». Ό Ἀναγνώστης Τρισάγιον. «Κύριε ἐλέησον» (ιβ’). «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...», καὶ οἱ Ψαλμοὶ τῆς Α’ Ὡρας. Δόξα: «Σταυρωθέντος σου Χριστέ...». Καὶ νῦν «Τί σε καλέσωμεν...» καὶ ἀρχεται ὁ Δεξιός Χορὸς φάλλειν τὸ α’ Ἰδιόμελον· «Σήμερον τοῦ ναοῦ τὸ καταπέτασμα ...», Ό β’ Χορός: «Ἴνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά;» καὶ τὸ β’ Ἰδιόμελον· «Ως πρόβατον ἐπὶ σφαγήν, ἥχθης...». Δόξα, Καὶ νῦν «Τοῖς συλλαβοῦσί σε παρανόμοις...». Προκείμενον ἦχος δ’. «Ἐξεπορεύετο ἔξω καὶ ἐλάλει ἐπὶ τὸ αὐτό... Μακάριος ὁ συνιών...». «Προφητείας Ζαχαρίου τὸ Ἀνάγνωσμα». Ό διάκονος: «Σοφία· Πρόσχωμεν». Ό Ἀναγνώστης: «Τάδε λέγει Κύριος...». Άπόστολος τῆς Α’ Ὡρας: «Πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα», ὁ διάκονος: «Πρόσχωμεν· Σοφία, Πρόσχωμεν», ὁ Ἀναγνώστης: «Ἐμοὶ μὴ γένοιτο...» (Γαλ. σ’ 14 – 18), ὁ Χορός: «Ἀλληλούϊα». Ό διάκονος: «Σοφία· ὅρθοι ἀκούσωμεν τοῦ Ἅγιου Εὐαγγελίου», ὁ Ἱερεύς: «Εἰρήνη πᾶσι», καὶ ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Α’ Ὡρας: «Πρωῖας γενομένης...» (Ματθ. κζ’, 1 – 56). Οἱ Χοροί: «Δόξα τῇ μακροθυμίᾳ σου...». Ό Ἀναγνώστης: «Τὰ διαβήματά μου...». Τρισάγιον. Κοντάκιον: «Τὸν δι’ ἡμᾶς Σταυρωθέντα...» «Κύριε Ἐλέησον...» (μ’), «Ο ἐν παντὶ καιρῷ...». «Κύριε ἐλέησον (γ’). Δόξα, Καὶ νῦν: «Τὴν Τιμιωτέραν... ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον Πάτερ». Ό Ἱερεύς: «Ο Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς...» καὶ ὁ Προεστὼς τὴν Εὐχήν «Χριστὲ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν...».

“Ωρα Γ’: «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...», καὶ οἱ Ψαλμοὶ τῆς Τρίτης Ὡρας. Δόξα: «Κύριε κατέκρινάν σε...». Καὶ νῦν «Θεοτόκε, σὺ εἰς ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή...» καὶ φάλλοιμεν τὰ Ἰδιόμελα: (ἀρχεται ὁ Ἀριστερὸς Χορός) «Διὰ τὸν φόβον τῶν Ιουδαίων...», ὁ Δεξιός Χορός: «Τὰ δήματά μου ἐνώτισαι, Κύριε, σύνες τῆς κραυγῆς μου». «Πρὸ τοῦ Τιμίου σου Σταυροῦ...». Δόξα, Καὶ νῦν: «Ἐλάχιμενος ἐπὶ Σταυροῦ...».

Πληρωθέντος τοῦ Δοξαστικοῦ ὁ Ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὴν Προφητείαν Προκείμενον ἦχος δ’. «Οτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος... Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με... Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα». Ό διάκονος: «Σοφία. Πρόσχωμεν». Ό Ἀναγνώστης: «Κύριος δίδωσί μοι γλῶσσαν...». Ό Άπόστολος τῆς Γ’ Ὡρας: «Πρὸς Ρωμαίους...», ὁ Διάκο-

νος: «Πρόσχωμεν, Σοφία, Πρόσχωμεν», ό Ἀναγνώστης: «”Ἐτι Χριστός...» (Πωμ ε', 6 – 10), ό διάκονος: «Σοφία ὁρθοὶ ἀκούσωμεν τοῦ Ἅγιου Εὐαγγελίου», ό Ἰερεύς: «Ἐἱρήνη πᾶσι», καὶ ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Γ' Ὁρας: «Οἱ στρατιῶται ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν...» (Μάρκ. ιε', 16 – 41). «Δόξα τῇ μακροθυμίᾳ σου...» Καὶ εὐθύς: «Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητός...» Τρισάγιον, Κοντάκιον: «Τὸν δι’ ἡμᾶς Σταυρωθέντα δεῦτε πάντες ὑμνήσωμεν...». «Κύριε ἐλέησον...» (μ'). «Ο ἐν παντὶ καιρῷ...». «Κύριε ἐλέησον (γ'). Δόξα, Καὶ νῦν: «Τὴν Τιμιωτέραν... ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον Πάτερ». Ὁ Ἰερεύς: «Ο Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς...», καὶ ὁ Προεστῶς τὴν Εὐχήν: «Δέσποτα Θεέ, Πάτερ παντοκράτορ, Κύριε Γιὲ μονογενές...».

“Ωρα ΣΤ”. «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...», καὶ οἱ Ψαλμοὶ τῆς Ἐκτης Ὁρας. Δόξα: «Σωτηρίαν εἰργάσω ἐν μέσῳ τῆς γῆς...». Καὶ νῦν: «”Οτι οὐκ ἔχομεν παρρησίαν...» καὶ ἀρχεται ὁ Δεξιὸς Χορὸς φάλλειν τὰ Ἰδιόμελα: «Τάδε λέγει Κύριος τοῖς Ἰουδαίοις...», ὁ Ἀριστερὸς Χορός: «”Εδωκαν εἰς τὸ βρῶμα μου χολήν...»· «Οἱ νομοθέται τοῦ Ἰσραήλ...». Δόξα, Καὶ νῦν: «Δεῦτε χριστοφόροι λαοί...».

Πληρωθέντος τοῦ Δοξαστικοῦ ὁ Ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὴν Προφητείαν. Προκείμενον ἥχος δ'. «Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν... Ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπειά σου...., Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα», ό διάκονος: «Σοφία. Πρόσχωμεν». Ὁ Ἀναγνώστης: «Τάδε λέγει Κύριος. Ἰδοὺ συνήσει...», ό Ἀπόστολος τῆς Στ' Ὁρας: «Πρὸς Ἐβραίους ἐπιστολῆς...», ό διάκονος: «Πρόσχωμεν, Σοφία, Πρόσχωμεν», ό Ἀναγνώστης: «Ο ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι...» (Ἐβρ. β', 11 – 18), ό διάκονος: «Σοφία ὁρθοὶ ἀκούσωμεν...», ό Ἰερεύς: «Ἐἱρήνη πᾶσι», καὶ ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Στ' Ὁρας: «”Ὕγοντο σὺν τῷ Ἰησοῦ καὶ ἔτεροι δύο, κακοῦργοι...» (Λουκ. κγ', 32 – 49), «Δόξα τῇ μακροθυμίᾳ σου...» καὶ εὐθύς «Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς...» Τρισάγιον, Κοντάκιον: «Τὸν δι’ ἡμᾶς Σταυρωθέντα...». «Κύριε ἐλέησον» (μ'). «Ο ἐν παντὶ καιρῷ...». «Κύριε ἐλέησον» (γ'). Δόξα, Καὶ νῦν: «Τὴν Τιμιωτέραν... ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον Πάτερ». Ὁ Ἰερεύς: «Ο Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς...» καὶ ὁ Προεστῶς τὴν Εὐχήν: «Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων...».

“Ωρα Θ”. «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...», καὶ οἱ Ψαλμοὶ τῆς Ἐνάτης Ὁρας. Δόξα: «Βλέπων ὁ ληστής...». Καὶ νῦν: «Ο δι’ ἡμᾶς γεννηθείς...», καὶ ἀρχεται ὁ Ἀριστερὸς Χορὸς φάλλειν τὸ Ἰδιόμελον: «Θάμβος ἦν κατιδεῖν...», ό

Δεξιός Χορός: «Διεμερίσαντο τὰ ἴματιά μου ἔαυτοῖς...»· «Ὄτε σε Σταυρῷ προσήλωσαν...». Τὸ τέλος «...σὺν Πατρὶ καὶ Ἅγιῷ Πνεύματι» λαμβάνει ὁ Ἀριστερὸς Χορός. Εἶτα ὁ Δεξιός Δόξα· ὁ Ἀριστερὸς Καὶ νῦν· καὶ ἀναγινώσκεται ἔμπροσθεν τοῦ Ἐσταυρωμένου εἰς ὑφος ἀναγνώσεως ἀποστόλου τό· «Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου». (Ο α' καὶ ὁ προτελευταῖος στίχος τρίς) Ἀκολούθως οἱ Χοροὶ φάλλουσιν αὐτὸ δίχορον.

Πληρωθέντος τοῦ Δοξαστικοῦ ὁ Ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὴν Προφητείαν· Προκείμενον ἦχος πλ. β'. «Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ... οὐκ ἔστι ποιῶν... Προφητείας Ἱερεμίου τὸ Ἀνάγνωσμα». Ο διάκονος· «Σοφία. Πρόσχωμεν». Ο Ἀναγνώστης· «Κύριε, γνώρισόν μοι...». Ο Ἀπόστολος τῆς Θ' Ὡρας· «Πρὸς Ἐβραίους Ἐπιστολῆς...», ὁ διάκονος· «Πρόσχωμεν, Σοφία, Πρόσχωμεν», ὁ Ἀναγνώστης· «Ἐχοντες παρρησίαν...» (Ἐβρ. Ι' 19 – 31). Ο διάκονος· «Σοφία ὄρθοι ἀκούσωμεν...», ὁ Ἱερεύς· «Ἐἰρήνη πᾶσι», καὶ ἀναγινώσκει τό Εὐαγγέλιον τῆς Θ' Ὡρας· «Ὄτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν...» (Ιωάν. Ιθ', 23 – 37). «Δόξα τῇ μακροθυμίᾳ σου...». Καὶ εὐθὺς ὁ Ἀναγνώστης· «Μὴ δὴ παραδώῃς ἡμᾶς...» Τρισάγιον, Κοντάκιον· «Τὸν δι' ἡμᾶς Σταυρωθέντα...». «Κύριε ἐλέησον...» (μ'). «Ο ἐν παντὶ καιρῷ...». «Κύριε ἐλέησον» (γ'). Δόξα, Καὶ νῦν· «Τὴν Τιμιωτέραν... ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον Πάτερ». Ο Ἱερεύς· «Ο Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς...» καὶ ὁ Προεστὼς τὴν Εὐχήν· «Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ...». Ἀπόλυτις· «Ο ἔμπτυσμοὺς καὶ μάστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ Σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας, διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν...». «Δι' εὐχῶν...». Ἀκολουθεῖ:

Ο ΜΕΓΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

(Τ.Μ.Ε. Τυπικὸν Τριωδίου § 84)

Προοιμιακὸς

- Ἐσπέρια: Τὰ 5 Ἰδιόμελα «Πᾶσα ἡ κτίσις ἥλλοιοῦτο...» εἰς 6.
- Δόξα: «Ω πῶς ἡ παράνομος συναγωγή...».
- Καὶ νῦν: «Φοβερὸν καὶ παράδοξον...».
- Εἴσοδος: Μετὰ Εὐαγγελίου. «Φῶς ἵλαρόν...» Ο διάκονος· «Ἐσπέρας» καὶ εὐθὺς ἀμέσως «Προκείμενον ... διεμερίσαντο τὰ ἴματιά μου...», καὶ τὰ Ἀναγνώσματα. Μετὰ τὸ γ' Ἀνάγνωσμα τὸ Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου.

- Άπόστολος: «Ο λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ...» (Α' Κορ. α' 18 – β' 2).
 Εὐαγγέλιον: «Συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς...» (Ματθ. κζ' 1- 38, Λουκ. κγ' 39 – 43, Ματθ. κζ' 39 – 54, Ἰω. ιθ' 31 – 37, Ματθ. κζ' 55 – 61).

Ύπάρχοντος Διακόνου τὸ Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται ἀπ' ἄμβωνος. Άναγινωσκομένου τοῦ Εὐαγγελίου, εἰς τὸ σημεῖον «Οφίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἀνθρωπος πλούσιος...» εἰς τῶν Ἱερέων φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ φελόνιον καὶ ἔχων εἰς χεῖρας λευκὴν σινδόνα προσέρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ὅπου εὑρίσκεται ὁ Ἐσταυρωμένος καὶ ποιεῖ τὴν ἀποκαθήλωσιν. Εἰς τό· «Λαβὼν τὸ σῶμα...», καλύπτει διὰ τῆς σινδόνος τὸ Σῶμα τοῦ Ἐσταυρωμένου, τὸ μεταφέρει ἐν εὐλαβείᾳ εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα καὶ τὸ τοποθετεῖ ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπέζης. Ο Χορὸς μετὰ τὸ πέρας τοῦ Εὐαγγελίου «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι».

Ἀκολουθεῖ ἡ Ἐκτενὴς «Εἶπωμεν πάντες...», Καταξίωσον καὶ τὰ Πληρωτικά.

Μετὰ τὰ Πληρωτικά, οἱ Χοροὶ ἐκ τῆς Βορείου Πύλης τοῦ Ἱεροῦ Βήματος, ἀρχονται φάλλειν τὰ Ἀπόστιχα: «Οτε ἐκ τοῦ ξύλου...» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν καὶ κρουομένων πενθίμως τῶν κωδώνων γίνεται ἡ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου ἐντὸς τοῦ Ναοῦ καὶ ἡ τοποθέτησίς του εἰς τὸ πρὸς τοῦτο ἔτοιμασθὲν κουβούκλιον.

Ἡ πομπὴ ἐξέρχεται τοῦ Ἱεροῦ Βήματος προπορευομένων λαμπαδούχων, τῶν ἑξαπτερύγων, τῶν φαλτῶν, καὶ τοῦ διακόνου θυμιῶντος. Οἱ Ἱερεῖς ἐνδεδυμένοι ἐπιτραχήλιον καὶ φελόνιον, τοῦ πρώτου αὐτῶν φέροντος ἐν τῇ δεξιᾷ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, αἴροντες ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν τὸν Ἐπιτάφιον, ποιοῦσι τρεῖς κύκλους περὶ τὸ Κουβούκλιον. Εἶτα τιθέασιν αὐτὸν εἰς τὸ Κουβούκλιον, ῥαίνουσι μὲ ἀνθη καὶ τοποθετοῦσιν ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Ἀσπάζονται ἀκολούθως τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὸν Ἐπιτάφιον, τῶν Χορῶν φαλλόντων, πρὸ τοῦ Κουβουκλίου, τό· Δόξα, Καὶ νῦν «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον...».

«Νῦν ἀπολύεις...», τὸ Τρισάγιον καὶ τὰ Ἀπολυτίκια: «Ο εὐσχήμων Ἰωσήφ...» μέχρι τοῦ «κηδεύσας ἀπέθετο». Δόξα, Καὶ νῦν «Ταῖς Μυροφόροις γυναιξί...» μέχρι τοῦ «ἐδείχθη ἀλλότριος». Ό διάκονος: «Σοφία». Ό Ἱερεύς: «Ο ὃν εὐλογητός...» καὶ ποιεῖ τὴν Ἀπόλυσιν: «Ο δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν Σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος, Χριστὸς ὁ ἀληθινός...».

15. ΜΕΓΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Η Θεόσωμος Ταφὴ καὶ ἡ εἰς Ἀδου κάθιοδος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κρήσκεντος μάρτυρος, Λεωνίδου ἐπισκόπου Ἀθηγῶν, Ἀνανίου ἵερομάρτυρος ἀρχιεπισκόπου Λακεδαιμονίας.

Τῇ Μεγάλῃ Παρασκευῇ ἑσπέρας: Ψάλλεται δὲ Ὁρθρος τοῦ Μ. Σαββάτου, ἦτοι ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἐπιταφίου Θρήνου κατὰ τὴν ἐν τῷ Τ.Μ.Ε § 85 διατύπωσιν.

Οἱ Ιερεῖς, «Ἐύλογητὸς ὁ Θεός», τὸ Τρισάγιον, τὰ Τροπάρια «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ ὁ Ἐξάφαλμος. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ Ἀπολυτίκια: «Οἱ εὐσχήμων Ἰωσὴφ» μέχρι τοῦ «κηδεύσας ἀπέθετο», Δόξα: «Οτε κατῆλθες» ὀλόκληρον. Καὶ νῦν: «Ταῖς Μυροφόροις» μέχρι τοῦ «ἐδείχθη ἀλλότριος». Εἶτα μικρὰ Συναπτὴ ὑπὸ τοῦ Ιερέως μετ' ἔκφωνήσεως: «Οτι σὸν τὸ κράτος», καὶ φάλλονται τὰ Καθίσματα: «Σινδόνι καθαρᾶ», Δόξα, Καὶ νῦν: «Ἐξέστησαν χοροί». Οἱ Ν' χῦμα καὶ ἀκολούθως φάλλεται ὁ Κανών: «Κύματι θαλάσσης» εἰς 6 Τροπάρια ἐν ἐκάστῃ Ὡδῇ καὶ πάλιν ὁ Εἰρμός. Ἀπὸ Γ' Ὡδῆς φάλλεται τὸ Κάθισμα: «Τὸν Τάφον σου, Σωτήρ». Ἄφ' Στ' Ὡδῆς ἀναγινώσκονται τὸ Κοντάκιον, ὁ Οἶκος, τὸ Μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου. Μετὰ τὸν ἐν τέλει τῆς Η' Ὡδῆς Εἰρμόν, δὲ Διάκονος ἔκφωνε: «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα» καὶ φάλλεται ἡ Θ' Ὡδὴ εἰς τὸ τέλος τῆς ὅποιας οἱ Ιερεῖς ἔξερχονται τοῦ Ιεροῦ Βήματος φάλλοντες τὸ «Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ...» θυμιῶντες τὸν Ἐπιτάφιον καὶ τὸν λαόν. Ἀκολούθως ἴστανται πρὸ τοῦ Ἐπιταφίου, ὅπου φάλλουσι μετὰ τῶν Χορῶν τὰ Ἐγκάμια εἰς Στάσεις τρεῖς. Εἰς τὸ τέλος τῆς Α' Στάσεως γίνεται μικρὰ Συναπτὴ μὲν ἔκφωνησιν: «Οτι ηὐλόγηταί σου τὸ ὄνομα» καὶ εἰς τὸ τῆς β' ἐπίσης μικρὰ Συναπτὴ μὲν ἔκφωνησιν: «Οτι Ἀγιος εἰς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῶν Χερουβεὶμ ἐπαναπαυόμενος». Εἰς τὸ Ἐγκάμιον «Ἐρραναν τὸν τάφον» τῆς γ' Στάσεως, δὲ Ἐπιτάφιος ὁδίνεται διὰ ὁδοστάγματος καὶ ὁδοπετάλων. Πληρωθέντων τῶν Ἐγκαμίων, γίνεται μικρὰ Συναπτὴ μὲν ἔκφωνησιν: «Σὺ γὰρ εἰς ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης» καὶ φάλλονται τὰ Ἀναστάσιμα Εὐλογητάρια ἀργῶς. Ἀκολούθως γίνεται καὶ πάλιν μικρὰ Συναπτὴ μετ' ἔκφωνήσεως: «Οτι σὲ αἰνοῦσι» καὶ φάλλεται ὡς Ἐξαποστειλάριον δὲ στίχος: «Ἀγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν» τρίς, μόνον. Εἰς τοὺς Αἴνους τὰ 4 Ἰδιόμελα «Σήμερον συνέχει τάφος». Δόξα: «Τὴν σήμερον μυστικῶς», Καὶ νῦν: «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία Μεγάλη. Εἰς τὸ ἀσματικὸν «Ἀγιος ὁ Θεὸς» γίνεται ἡ ἔξοδος καὶ ἡ περιφορὰ τοῦ

Ἐπιταφίου πέριξ τοῦ ναοῦ μετὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, τὸ δόποῖον κρατεῖ ὁ Ἱερεὺς εἰς πένθιμον στάσιν.

Ἐπανελθούσης τῆς πομπῆς εἰς τὸν ναόν, ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ ἐκ τῆς Ὁραίας Πύλης: «Πρόσχωμεν. Εἰρήνη πᾶσι. Σοφία» καὶ εἰσάγεται ὁ ἐπιτάφιος εἰς τὸ Ἱερόν, ὃπου λιτανεύεται πέριξ τῆς Ἅγιας Τραπέζης, φαλλομένων τῶν ἀπολυτικών. «὾τε κατῆλθες», «Ταῖς Μυροφόροις» καὶ «Ο εὐσχήμων». Εἰς τὸ τέλος τοῦ Τροπαρίου τούτου, καὶ συγκεκριμένως εἰς τὸν στίχον «κηδεύσας ἀπέθετο», ὁ Ἐπιτάφιος ἐναποτίθεται ἐπὶ τῆς Ἅγιας Τραπέζης. Εὐθὺς ὁ Ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὸ Τροπάριον τῆς Προφητείας, τὴν Προφητείαν (Ιεζ. λζ' 1 – 14) καὶ τὸν Ἀπόστολον (Α' Κορ. ε' 6 – 8, Γαλ. γ' 13 – 14) εἰς τὸ τέλος τοῦ δόποίου ἐπισυνάπτονται οἱ στίχοι: «Ἀναστήτω ὁ Θεός» καὶ εὐθὺς τὸ Εὐαγγέλιον (Ματθ. κζ' 62 – 66), ὑπὸ τοῦ Ἱερέως ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης. Ἡ Ἐκτενὴς «Εἴπωμεν πάντες», τὰ Πληρωτικὰ μὲν ἐκφώνησιν: «Ὦτι Θεὸς ἐλέους», «Εἰρήνη πᾶσι...» ἡ εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας «Κύριε, ἄγιε, ὁ ἐν ὑψηλοῖς», ἡ ἐκφώνησις «Σὸν γάρ ἐστι» «Σοφία. Ο ὧν εὐλογητός» καὶ ἡ Ἀπόλυσις: «Ο δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν».

Τῷ Μ. Σαββάτῳ πρωΐ:

ΜΕΓΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΚΑΙ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Προοιμιακός.

- Ἐσπέρια:** Τὰ 4 Ἀναστάσιμα Στιχηρὰ τοῦ α' ἥχου. «Τὰς ἐσπερινὰς ἡμῶν εὐχάς...» κτλ καὶ τὰ 3 Ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας. «Σήμερον ὁ Ἀδης στένων βοᾶ...», εἰς 4.
- Δόξα:** Τὸ Ἰδιόμελον: «Τὴν σήμερον μυστικῶς...».
- Καὶ νῦν:** «Τὴν παγκόσμιον δόξαν...».
- Εἴσοδος:** Μετ' Εὐαγγελίου – «Φῶς ἵλαρόν...» καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.
- α. – Γενέσεως τὸ ἀνάγνωσμα: «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός ...».
- β. – Προφητείας Ἰωνᾶ τὸ ἀνάγνωσμα: «Ἐγένετο λόγος Κυρίου...».

γ. – Προφητείας Δανιήλ τὸ Ἀνάγνωσμα· «”Ἐτους
δικτωκαιιδεκάτου ...».

(Τὰ ἀνωτέρω Ἀναγνώσματα εἰς τὸ Τριώδιον ἔχουσιν ἀντιστοίχως
ἀρίθμησιν α', δ', καὶ ιε').

Εἰς τὸ τέλος τοῦ τρίτου Ἀναγνώσματος φάλλοιμεν εἰς ᾧχον α'. «Τὸν
Κύριον ὑμεῖτε καὶ ὑπερυφοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας», τὸ ὅποιον
καὶ ἐπαναλαμβάνεται εἰς τὸ τέλος ἐκάστου στίχου τῆς η' Ὁδῆς μέχρι τέ-
λους, ώς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Εἴτα: «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ἐκφώνησις·
«Ὦτι Ἅγιος εἶ...».

Ἄντι Τρισαγίου: «”Οσοι εἰς Χριστόν...».

Ἀπόστολος: Μεγάλου Σαββάτου. «”Οσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτί-
σθημεν...» (Ρωμ. σ', 3 – 11). Μετὰ τὸ πέρας τοῦ
Ἀποστόλου δὲν φάλλεται τό· «Ἀλληλούϊα» ἀλλ' ἀντ'
αὐτοῦ ὁ λειτουργῶν Ἰερεὺς ἐξερχόμενος εἰς τὰ βη-
μόθυρα καὶ σκορπίζων φύλλα δάφνης φάλλει εἰς
ἥχον Βαρὸν τό· «Ἀνάστα ὁ Θεός...», τὸ ὅποιον ἐπα-
ναλαμβάνουσιν οἱ Χοροὶ ἐναλλάξ μετὰ τῶν φαλμι-
κῶν στίχων, ώς ἐν τῷ Τριῳδίῳ, μέχρις ὅτου ὁ Ἰε-
ρεὺς περιέλθῃ δλον τὸν Ναόν.

Εὐαγγέλιον: Μεγάλου Σαββάτου. «Οψὲ Σαββάτων...» (Ματθ. κη', 1 – 20).

ΤΗ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟῦ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΊΟΥ.

Ἄντι τοῦ Χερούβικοῦ, ὁ ὑμνος· «Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία...». Η Εἶσοδος τῶν Τιμίων Δώρων γίνεται μετὰ τὴν φράσιν· «πάσης ἀρχῆς
καὶ ἐξουσίας», καὶ εὐθὺς ὁ β' Χορὸς συμπληρώνει τὸν ὑμνον ἀπὸ τοῦ ση-
μείου· «Τὰ πολυόμματα Χερουβείμ...», καὶ ἐξῆς.

Ἐξαιρέτως: «Ἐπὶ σοὶ χαίρει...».

Κοινωνικόν: «Ἐξηγέρθη, ώς ὁ ὑπνῶν Κύριος, καὶ ἀνέστη σώζων
ἡμᾶς. Ἀλληλούϊα».

Ἄντι τοῦ· «Εἴδομεν τὸ φῶς», εἰς ᾧχον β', εἰρμολογικῶς, τό· «Μνή-
σθητι, εὔσπλαχνε, καὶ ἡμῶν, καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ ληστοῦ ἐν τῇ βασι-
λείᾳ τῶν οὐρανῶν».

Ἀπόλυσις: «Ο Ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...».

16. Η ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. Η Ζωηφόρος Άναστασις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας τῶν μαρτύρων, Λεωνίδου, Χαρίσσης, Νίκης, Γαληνῆς, Καλλίδος, Νουνεχίας, Βασιλίσσης καὶ Θεοδώρας μαρτύρων, Εύτυχίας μάρτυρος. Ἀμφιλοχίου δούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας: Περὶ τὴν 11ην μ.μ. ἀρχεται τὸ Μεσονυκτικόν. Ὁ Ιερεύς: «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν...», «Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν...» «Βασιλεῦ Οὐράνιε...», Τρισάγιον, «Κύριε ἐλέησον» (ιβ'). Δόξα, Καὶ νῦν: «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...», ὁ Ν' (χῦμα) καὶ ἀμέσως φάλλεται ὁ Κανὼν: «Κύματι θαλάσσης» εἰς 6 Τροπάρια ἐν ἑκάστῃ Ὡδῇ μετὰ στίχου: «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης Ὡδῆς ἐπαναλαμβάνεται ὁ Εἰρμὸς αὐτῆς. Τὸ μετὰ τὴν Γ' Ὡδὴν κάθισμα καθὼς καὶ τὸ μετὰ τὴν ΣΤ' Ὡδὴν Κοντάκιον καὶ Οἶκος καὶ Συναξάριον οὐ λέγονται. Μετὰ τὴν Θ' Ὡδὴν λέγεται ἀπὸ τοῦ Ιεροῦ Βήματος τὸ Τρισάγιον καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον: «὾τε κατῆλθες...». Ἡ Ἐκτενὴς «Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός...» καὶ μετὰ τὴν ἑκφώνησιν: «὾τι ἐλέήμων...» ἡ Ἀπόλυτις: «Οἱ Ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...».

Μετὰ ταῦτα ὁ Ιερεὺς ιστάμενος πρὸ τῆς Ὁραίας Πύλης καὶ βλέπων πρὸς δυσμάς, κρατῶν τρίκηρον ἀνημμένον ἐκ τῆς ἀκοιμήτου κανδήλας, προσκαλεῖ τούς πιστοὺς ἵνα ἀνάψωσι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, φάλλων εἰς ἥχον πλ. α' τό: «Δεῦτε λάβετε φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτὸς καὶ δοξάσατε Χριστὸν τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν». Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις ὑπὸ τῶν χορῶν.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Ιερεὺς κρατῶν τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸ τρίκηρον, ἔξερχεται μετὰ τῶν Χορῶν καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ ναοῦ, προπορευομένων λαμπάδων καὶ ἔξαπτερύγων, φάλλων τροπάριον «Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστὲ Σωτήρ, ἄγγελοι ὑμνοῦσιν ἐν οὐρανοῖς. Καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐπὶ γῆς καταξίωσον, ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ σὲ δοξάζειν». Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται μέχρις ὅτου φθάσωσιν εἰς τὴν ἔξέδραν ὅπου θὰ γίνη ἡ τελετὴ τῆς Ἀναστάσεως. Φθάσαντες εἰς τὴν ἔξέδραν ὁ διάκονος ἔκφωνε: «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς...» καὶ ὁ Ιερεὺς ἀναγινώσκει τὸ Β' Ἔωθινὸν Εὐαγγέλιον. Μετὰ τὴν ὀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου, λαβὼν θυμιατὸν καὶ θυμιῶν τὸ Ιερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὴν Εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως, ὁ Ιερεὺς ἔκφωνε: «Δόξα τῇ Ἅγιᾳ καὶ Ὁμοουσίᾳ καὶ Ζωοποιῷ καὶ Ἄδιαιρέτῳ Τριάδι, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων». Καὶ φάλλεται τό: «Χριστὸς Ἀνέστη...» τρίς. Τοῦτο φάλλεται καὶ ἔξακις ὑπὸ τῶν Χορῶν,

τοῦ Ἱερέως ἀπαγγέλλοντος τοὺς στίχους: «Ἀναστήτω ὁ Θεός...» (ἴδε τοὺς στίχους εἰς τὸ Γ' Ἀντίφωνον, κατωτέρω), καθὼς καὶ τὸ Δόξα. Καὶ νῦν. Ἀκολούθως φάλλεται καὶ πάλιν ἀργῶς τό· «Χριστὸς Ἄνεστη...» (ἄπαξ) ὑπὸ τοῦ Ἱερέως καὶ λέγονται ὑπὸ τοῦ διακόνου τὰ Εἰρηνικά. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν· «὾τι πρέπει σοι...» ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν ναόν, φαλλομένου τοῦ Κανόνος τοῦ Πάσχα «Ἀναστάσεως ἡμέρᾳ...» εἰς 6 Τροπάρια ἐν ἐκάστῃ Ὁδῷ μετὰ στίχου· «Δόξα τῇ Ἅγιᾳ Ἀναστάσει σου Κύριε», εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα· Δόξα, Καὶ νῦν. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης Ὁδῆς ἐπαναλαμβάνεται ὁ Εἱρμὸς ὡς Καταβασία, τό· «Χριστὸς ἀνέστη...» (τρίς) καὶ τό· «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς...» (ἄπαξ). Γίνεται καὶ μικρὰ Συναπτὴ εἰς ἐκάστην Ὁδῆν μὲ τὰς ἀκολούθους ἐκφωνήσεις:

Μετὰ τὴν ά Ὁιδήν:	὾τι Σὸν τὸ κράτος...
Μετὰ τὴν γ́ Ὁιδήν:	὾τι Σὺ εἴ̄ ὁ Θεὸς ἡμῶν...
Μετὰ τὴν δ́ Ὁιδήν:	὾τι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος...
Μετὰ τὴν έ Ὁιδήν:	὾τι ἡγίασται καὶ δεδόξασται...
Μετὰ τὴν στ́ Ὁιδήν:	Σὺ γὰρ εἴ̄ ὁ Βασιλεύς...
Μετὰ τὴν ζ́ Ὁιδήν:	Εἴη τὸ κράτος τῆς Βασιλείας σου...
Μετά τὴν ή Ὁιδήν:	὾τι ηὐλόγηται Σου τὸ ὄνομα...
Ἄπὸ γ́ Ὁδῆς:	Ἡ Υπακοή· «Προιλαβοῦσαι τὸν Ὁρθρον...» καὶ ἀμέσως ἡ δ’ Ὁδή· «Ἐπὶ τῆς Θείας φυλακῆς...».
Ἄφ’ στ́ Ὁδῆς:	Κοντάκιον· «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ...» καὶ ὁ Οἶκος· «Τὸν πρὸ ἡλίου Ἡλιον...». Συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Υπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἀμέσως τό· «Ἀναστασιν Χριστοῦ» (τρίς) ἀρχομένου τοῦ Ἱερέως, καὶ τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς...» (ἄπαξ).
Ἄντὶ Τιμιωτέρας:	Ἡ Θ΄ Ὁδὴ τοῦ Κανόνος μετὰ τῶν Μεγαλυναρίων ὡς ἀκολούθως:

1. Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἔξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου.

«Φωτίζου, φωτίζου...»

2. Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἔξαναστάντα, τριήμερον ἐκ τάφου, Χριστὸν τὸν ζωοδότην.

«Φωτίζου, φωτίζου...»

3. Χριστὸς τὸ Καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἵρων τὴν ἀμαρτίαν κόσμου.

«”Ω θείας! ω φίλης!...»

4. Σήμερον πᾶσα κτίσις, ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη, καὶ Ἀδης ἐσκυλεύθη.

«”Ω θείας! ω φίλης!...»

5. Δόξα... Μεγάλυνον ϕυχή μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου Θεότητος τὸ κράτος.

«”Ω Πάσχα τὸ μέγα...»

6. Καὶ νῦν... Χαῖρε, Παρθένε, χαῖρε, χαῖρε εὐλογημένη, χαῖρε δεδοξασμένη, σὸς γὰρ Γίδες ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου.

«”Ω Πάσχα τὸ μέγα...»

Καταβασία. «Ο Υἱός της Κεχαριτωμένη, Άγνή, Παρθένε χαῖρε, καὶ πάλιν ἐρῶ χαῖρε, δὲ σὸς Γίδες ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου».

«Φωτίζου, Φωτίζου...»

«Χριστὸς ἀνέστη...» (τρίς) καὶ «Αναστὰς ὁ Ἰησοῦς...» (ἄπαξ). Συναπτὴ μικρά. Ἐκφώνησις: «”Οτι σὲ αἰνοῦσι...».

Ἐξαποστειλάριον: «Σαρκὶ ὑπνώσας...» (τρίς).

Αἶνοι:

Τὰ 4 Στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ α' ἔχου: «”Ὕμνοῦμεν σου Χριστέ...» καὶ τὰ 4 Στιχηρὰ τοῦ Πάσχα: «Πάσχα ἰερόν...» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, Καὶ νῦν:

«Αναστάσεως ἡμέρα...» μέχρι τοῦ «Καὶ οὗτῳ βοήσωμεν», ὅπότε δὲ οἱ Χορὸς φάλλει τό: «Χριστὸς ἀνέστη...» τὸ δόποιον ἐπαναλαμβάνει δὲ α' καὶ πάλιν δὲ Χορὸς καὶ οὗτως ἀρχεται ἡ Θεία Λειτουργία διὰ τῆς ἐκφωνήσεως ὑπὸ τοῦ Ἱερέως τοῦ: «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία...».

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Μετὰ τό: «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία...» φάλλεται δεκάκις τό: «Χριστὸς ἀνέστη...», τρίς ἀπὸ τοῦ Βήματος καὶ ἔξακις ὑπὸ τῶν Χορῶν, τοῦ Διακόνου (ἢ τοῦ Ἱερέως) ἀπαγγέλλοντος ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης τοὺς στίχους «Αναστήτω ὁ Θεός...» καθὼς καὶ τοῦ Δόξα καὶ Καὶ νῦν, καὶ πάλιν ἄπαξ ἀπὸ τοῦ Βήματος. Τὰ Εἰρηνικὰ καὶ ἀκολούθως τὰ Ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα ως ἔξῆς:

Άντιφωνον Α'

- Άλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ή γῆ.
- Ψάλατε δὴ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.
- Εἴπατε τῷ Θεῷ ώς φοβερὰ τὰ ἔργα σου.
- Πᾶσα ή γῆ προσκυνησάτωσάν σοι καὶ φαλάτωσάν σοι.
- Δόξα, Καὶ νῦν.

«Ταῖς πρεσβείαις
τῆς Θεοτόκου...»

Άντιφωνον Β'

- Ό Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς.
- Ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐλεήσαι ἡμᾶς.
- Τοῦ γνῶναι ἐν τῇ γῇ τὴν ὁδὸν σου,
ἐν πᾶσιν ἔθνεσι τὸ σωτήριόν σου.
- Ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ ὁ Θεός,
ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ πάντες.

«Σῶσον ἡμᾶς Γίε
Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς
ἐκ νεκρῶν,
φάλλοντάς Σοι·
Ἄλληλούϊα»

Δόξα, Καὶ νῦν «Ο Μονογενής...».

Άντιφωνον Γ'

- Άναστήτω ὁ Θεὸς καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἔχθροὶ αὐτοῦ καὶ φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ μισοῦντες αὐτόν.
- Ως ἐκλείπει καπνὸς ἐκλιπέτωσαν,
ώς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός.
- Οὕτως ἀπολοῦνται οἱ ἀμαρτωλοὶ
ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν.
- Αὕτη ἡ ἡμέρα ἦν ἐποίησεν ὁ Κύριος,
ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ.

«Χριστὸς ἀνέστη
ἐκ νεκρῶν...».

Εἰσοδικόν:

«Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραήλ, Σῶσον ἡμᾶς, Γίε Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, φάλλοντάς Σοι· Ἄλληλούϊα».

(Τὸ Εἰσοδικὸν τοῦτο φάλλεται καθ' ἐκάστην μέχρι τῆς Ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα).

Εύθὺς τό «Χριστὸς ἀνέστη...» καὶ ἡ Ὑπακοή «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον...».

Κοντάκιον: «Ἐὶ καὶ ἐν τάφῳ...».

Ἀντὶ Τρισαγίου: «὾οσοι εἰς Χριστόν...».

(Τὸ «὾οσοι εἰς Χριστόν...» φάλλεται μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου καθὼς καὶ τὴν ἡμέραν τῆς Ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα).

Ἀπόστολος: Τοῦ Πάσχα· «Τὸν μὲν πρῶτον λόγον...» (Πράξ. α', 1-8).

Εὐαγγέλιον: Τοῦ Πάσχα· «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος...» (Ιω, α' 1-17).

«Ἐξαιρέτως»: «Ο Ἀγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου...».

Κοινωνικόν: «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανάτου γεύσασθε. Ἀλληλούϊα».

Ἀντὶ «Εἴδομεν τὸ φῶς»: «Χριστὸς ἀνέστη...».

Ἀντὶ «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου»: «Χριστὸς ἀνέστη...» τρίς. (Χῦμα).

Ἐν συνεχείᾳ ἀναγινώσκεται ὁ Κατηχητικὸς λόγος τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου· «Εἴ τις εὔσεβὴς καὶ φιλόθεος...». Εἰς τὸ τέλος τοῦ λόγου, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· «Ἡ τοῦ στόματός σου...».

Ἀπόλυσις: Γίνεται διαλογικὴ ὡς ἀκολούθως: «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», «Εὐλογία Κυρίου...», «Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν... ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος». Ὁ Ἱερεὺς πρὸς τὸν λαόν: «Χριστὸς ἀνέστη». Ὁ λαός «Ἀληθῶς ἀνέστη». Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται ἐκ τρίτου. Ἀκολούθως ὁ Ἱερεύς: «Δόξα τῇ Αὐτοῦ τριημέρῳ ἐγέρσει». Καὶ ὁ λαός: «Προσκυνοῦμεν Αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἔγερσιν». Καὶ ὁ Ἱερεὺς κατακλείει διὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη...» (ὅλον).

Σημείωσις: Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» (χῦμα) ἀντὶ τοῦ «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου...» καθὼς καὶ ἡ διαλογικὴ ἀπόλυσις γίνονται μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου.

Ἡ Θ' τοῦ Πάσχα.

Ἀπὸ τῆς σήμερον Κυριακῆς μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου, καθὼς καὶ τὴν ἡμέραν τῆς Ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ἀντὶ τῆς πρὸ τοῦ Ἐσπερινοῦ Θ' Ὁρας, τοῦ Μεσονυκτικοῦ καὶ τοῦ Ἀποδείπνου, τελεῖται ἡ ἀκόλουθος ἐναρκτήριος ἀκολουθία, γνωστὴ ὡς Θ' τοῦ Πάσχα: (Ὦλα χῦμα).

«Εύλογητὸς ὁ Θεός...», «Χριστὸς ἀνέστη...» (γ'), «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι...» (γ'), «Προλαβοῦσαι τὸν ὅρθρον...», «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατῆλθες...», «Ἐν τάφῳ σωματικῶς...», Δόξα· «Ως ζωηφόρος ὡς παραδείσου ὥραιατερος...», Καὶ νῦν· «Τὸ τοῦ Υψίστου ἡγιασμένον...» «Κύριε ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν· «Τὴν Τιμιωτέραν...», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου...», «Δι' εὐχῶν...».

Ἡ ὡς ἄνω ἀκολουθία ἐπαναλαμβάνεται τρὶς καὶ εἴτα γίνεται ὀπόλυσις ἐπισφραγίζομένη διὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν...». Εἰς τὸ Ἀπόδειπνον πρὸ τῆς Ἀπολύσεως λέγεται καὶ ἡ εὐχή «Κύριε, Κύριε, ὁ ρυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς βέλους...».

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα ἑσπέρας.

Ο ΜΕΓΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ (Εσπερινὸς τῆς Ἄγαπης).

Μετὰ τὴν Θ' τοῦ Πάσχα, ὁ Ἱερεὺς ἐνδύεται ἀπασαν τὴν Ἱερατικὴν αὐτοῦ στολὴν καὶ λαβὼν θυμιατὸν θυμιᾶ πρὸ τῆς Ἅγιας Τραπέζης ἐκφωνῶν: «Δόξα τῇ Ἅγιᾳ καὶ Ὁμοουσίῳ καὶ Ζωοποιῷ καὶ Ἀδιαιρέτῳ Τριάδι, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων». Εἴτα φάλλεται τό· «Χριστὸς ἀνέστη» τρὶς ἐκ τοῦ Βήματος καὶ ἐξάκις ὑπὸ τῶν Χορῶν, τοῦ διακόνου ἀπαγγέλλοντος ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης τοὺς στίχους: «Ἀναστήτω ὁ Θεός...», καὶ εἴτα πάλιν ἀπὸ τοῦ Βήματος ἀπαξ. Ἐν συνεχείᾳ λέγονται τὰ Εἰρηνικὰ καὶ ἄρχονται οἱ χοροὶ τοῦ «Κύριε ἐκέκραξα...» (Ηχος β').

Ἐσπέρια: Στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ β' ἥχου· «Τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρὸς γεννηθέντα...» 6.

Δόξα: «Τὸν σωτήριον ὅμνον...».

Καὶ νῦν: Τὸ α' Θεοτοκίον τοῦ β' ἥχου «Παρῆλθεν ἡ σκιὰ τοῦ νόμου....».

Εἴσοδος: Μετὰ Εὐαγγελίου. «Φῶς ἵλαρόν...» καὶ τὸ Μέγα Προκείμενον· «Τίς Θεὸς μέγας...» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ἀμέσως: «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς...» καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Εσπερινοῦ τῆς Ἀναστάσεως. Ἀκολουθεῖ ἡ Ἐκτενὴς «Εἴπωμεν πάντες...», «Καταξίωσον...», καὶ τὰ Πληρωτικά. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν· «Εἴη τὸ κράτος...».

Απόστιχα:

Τὸ Ἀναστάσιμον Στιχηρόν «Ἡ ἀνάστασίς σου Χριστὲ Σωτήρ...» καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα· «Πάσχα ἵερόν...» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Ψαλλομένων τῶν Πασχαλίων στιχηρῶν γίνεται λιτανεία πέριξ τοῦ ναοῦ.

Δόξα, Καὶ νῦν:

«Ἀναστάσεως ἡμέρα...» τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» (τρίς).

(Ἡ Ἀρτοκλασία καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα γίνεται αὐτὴν τὴν στιγμὴν φαλλομένου τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη...»).

Μετὰ τὴν Ἀρτοκλασίαν τό· «Χριστὸς ἀνέστη...» (τρίς) χῦμα, καὶ ἡ ἀπόλυτικης: «Ο ἀναστάς...» διαλογική, ὡς ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τοῦ Πάσχα.

Σημειώσεις:

1. Τὸ «Νῦν ἀπολύεις...» μετὰ τοῦ Τρισαγίου δὲν λέγεται καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα καθὼς καὶ κατὰ τὸν Εσπερινὸν τῆς Αποδόσεως τοῦ Πάσχα.
2. Εἰς τὸν Εσπερινὸν τῆς Διακαινήσιμου ἑβδομάδος φάλλονται τὰ μεγάλα Προκείμενα ὡς διαλαμβάνονται ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.
3. Κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.

**‘Ο Μέγας Εσπερινὸς τοῦ Πάσχα (Αγάπης)
ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ Ἅγίου Αποστόλου Βαρνάβα Λευκωσίας.**

Ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ὁ Μέγας Εσπερινὸς τοῦ Πάσχα ἄρχεται τὴν 10ην π.μ., προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου.

Οὕτω, ἀναγινωσκομένης τῆς καλουμένης «Θ’ τοῦ Πάσχα» ἐν τῷ Μεγάλῳ Συνοδικῷ, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐνδύεται τὴν Ἀρχιερατικὴν αὐτοῦ στολὴν, παρισταμένων τῶν Ἱερέων καὶ τῶν Διακόνων, προενδεδυμένων τὰς οἰκείας αὐτῶν στολάς. Μετὰ τὴν Ἀπόλυτιν τῆς «Θ’ Ὡραῖς», τῶν Χορῶν φαλλόντων μεγαλοπρεπῶς τὸ «Ἀναστάσεως ἡμέρα» καὶ κρουομένων χαρμοσύνως τῶν κωδώνων, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν ἀκολουθούντων ἐπισήμων, κρατῶν τὸ Σκῆπτρον καὶ τὸν Σταυρὸν μετὰ τῆς παραστάσεως τῆς Ἀναστάσεως, κατέρχεται ἐν πομπῇ, προπορευομένων κατὰ σειρὰν τῶν Λαμπαδούχων, τῶν Ἐξαπτερύγων, τῶν Χορῶν, τῶν Διακόνων καὶ τῶν Ἱερέων εἰς στοίχους ἀνὰ δύο. Δύο Διάκονοι, φέροντες δικηροτρίκηρα καὶ ἔτεροι δύο φέροντες διβάμβουλα καὶ θυμιατούς, περιστοιχίζουσι τὸν Ἀρχιεπίσκοπον.

Τῆς πομπῆς εἰσελθούσης εἰς τὸν Ἱερὸν Ναόν, ὁ Μακαριώτατος,

ιστάμενος ἐν τῷ μέσω τοῦ Ναοῦ, εὐλογεῖ, τῶν Χορῶν φαλλόντων· «Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα», καὶ ἀκολουθῶς εἰσέρχεται εἰς τὸ Ιερὸν Βῆμα, ὅπου, θυμιῶν τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν, ἐκφωνεῖ τὸ· «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ» καὶ ἀρχεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἐσπερινοῦ, ὡς διαλαμβάνεται ἐν τῷ Πεντηκοσταριώ. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος παραμένει κατὰ τὰ Εἱρηνικὰ ἐντὸς τοῦ Ιεροῦ καὶ λέγει τὴν ἐκφώνησιν· «὾τι πρέπει σοι» καὶ ἀκολουθῶς, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν Διακόνων, φερόντων διβάμβουλα καὶ δικηροτρίκηρα, θυμιᾷ τὸν ναὸν κατὰ τὰ Κεκραγάρια. Μετὰ τὸ θυμίαμα, προπορευόμενων τῶν Διακόνων, κρατούντων θυμιατούς, διβάμβουλα καὶ δικηροτρίκηρα, ἐξέρχεται τοῦ Ιεροῦ Βήματος καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν Δεσποτικὸν θρόνον, ὅπου οἱ Διάκονοι θυμιᾶσιν Αὔτὸν καὶ ἐπανέρχονται εἰς τὸ Ιερὸν Βῆμα. Εἰς τὴν Εἴσοδον ϕάλλει τὸ «Φῶς ἵλαρὸν» ἐκ τοῦ Θρόνου, συμβαλλόντων τῶν κληρικῶν, καὶ τὸ πρῶτον μέγα Προκείμενον. Τῶν Χορῶν ἐπαναλαμβανόντων τὸ Προκείμενον, εἰσέρχεται, προπορευομένων τῶν Ιερέων, εἰς τὸ Ιερὸν Βῆμα, ὅπου ἀπὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης ἀναγινώσκει ἐλληνιστὶ τὸ Ιερὸν Εὐαγγέλιον τμηματικῶς, τὸ δόποιον ἐπαναλαμβάνεται εἰς ξένας γλώσσας ὑπὸ Ιερέων καὶ Διακόνων. Εἰς τὰ Ἀπόστιχα, ἀφοῦ ϕαλῆ ὑπὸ τοῦ Β' Χοροῦ τὸ «Ἡ Ἄναστασίς σου», καὶ τῶν Ιερέων ἐξελθόντων τοῦ Ιεροῦ Βήματος καὶ ίσταμένων κατὰ στοίχους δύο ἐντὸς τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ, ὁ Μακαριώτατος ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης ἀρχίζει, ϕάλλων τὸ «Πάσχα ιερόν», συμφαλλόντων τῶν Ιερέων, καὶ ἡ ὅλη πομπή, κατὰ τὴν ἴδιαν σειράν, ἐξερχομένη ἐκ τῆς δυτικῆς εἰσόδου, περιέρχεται τὸν ναὸν καὶ ἀνέρχεται ἐν τῷ Μεγάλῳ Συνοδικῷ, μετὰ τῶν Ἐπισήμων καὶ τοῦ λαοῦ, ὅπου γίνεται ἡ Ἀπόλυσις καὶ ϕάλλεται ὁ Πολυχρονισμὸς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Μετὰ ταῦτα ὁ Μακαριώτατος ἐκδύεται τὴν Ἀρχιερατικὴν αὐτοῦ στολὴν καὶ ὀνταλλάσσει τὸν ἀναστάσιμον χαιρετισμὸν μετὰ τῶν Ἐπισήμων καὶ τοῦ λαοῦ, διανέμων πασχαλινὰ αὐγά.

‘Η αὐτὴ τὰξις τελεῖται ἐν τοῖς Καθεδρικοῖς Ναοῖς
τῶν Ιερῶν Μητροπόλεων ὅπου χοροστατοῦσι οἱ οἰκεῖοι Μητροπολῖται.

17. ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Συμεὼν ιερομάρτυρος τοῦ ἐν Περσίδι καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἅγαπητοῦ πάπα Ρώμης, Μακαρίου ὁσίου τοῦ Νοταρᾶ τοῦ ἐν Χίῳ ἀσκήσαντος. **‘Ηχος β’.**

(Τ.Μ.Ε. Τυπικὸν Πεντηκοσταρίου § 4, 5)

Τῇ Δευτέρᾳ πρωΐ: Ἡ Θ' τοῦ Πάσχα. Μετ' αὐτὴν ὁ Ἱερεὺς ἐνδύεται ἀπασαν τὴν Ἱερατικὴν αὐτοῦ στολὴν, ἵσταται κρατῶν θυμιατὸν πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης καὶ θυμιῶν ἐκφωνεῖ: «Δόξα τῇ Ἁγίᾳ καὶ Ὄμοουσίᾳ καὶ Ζωοποιῷ καὶ Ἀδιαιρέτῳ Τριάδι, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τὸν αἰῶνας τῶν αἰώνων» καὶ φάλλεται τό: «Χριστὸς ἀνέστη», ὡς καὶ χθὲς (δεκάκις). Εὐθὺς ἡ Μεγάλη Συναπτή. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν: «὾τι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα...», φάλλεται ὁ Κανὼν τῆς Ἀναστάσεως: «Ἀναστάσεως ἡμέρα λαμπρυνθῶμεν λαοί...» ἀπαραλλάκτως ὡς ἔχθες. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης Ὁδῆς ἡ καταβασία, τό: «Χριστὸς ἀνέστη...» (τρίς). «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς...» (ἀπαξ). Αἴτησις καὶ ἡ ἀντίστοιχος ἐκφώνησις. Ἀπὸ γ' Ὁδῆς, ἡ Ὑπακοὴ τοῦ Πάσχα. Ἀφ' στ' Ὁδῆς, τὸ Κοντάκιον τοῦ Πάσχα μόνον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ...». Τὸ Συναξάριον τῆς ἡμέρας.

Ἀκολουθεῖ τό: «Ἀνάστασιν Χριστοῦ...»(τρίς) καὶ τό: «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς...». Μετὰ τὴν γ' Ὁδήν «Τὴν Θεοτόκον...» καὶ φάλλεται ἡ Θ' Ὁδὴ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν Μεγαλυναρίων: «Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίων...» κλπ. Ἡ καταβασία: «Ο Ἀγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου...». Τό: «Χριστὸς ἀνέστη...» (τρίς) καὶ τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς...» (ἀπαξ). Αἴτησις. Ἐξαποστειλάρια: «Σαρκὶ ὑπνώσας...» (δίς). Εἰς τὸν Αἴνους Ἀναστάσιμα Στιχηρὰ τοῦ β' ἥχου: «Πᾶσα πνοὴ καὶ πᾶσα κτίσις...» 4, καὶ τὰ 4 Στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων: «Ἀναστήτω ὁ Θεός... Πάσχα ἰερὸν ἡμῖν...». Δόξα, Καὶ νῦν: «Ἀναστάσεως ἡμέρα...», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...»(τρίς) καὶ ὅρχεται ἡ Θεία Λειτουργία. (*Λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου*)

Εἰς τὴν Θείαν Λειτουργίαν: Μετὰ τὸ «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία...», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» δεκάκις ὡς χθές. Τὰ Ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα. Εἰσοδικόν: «Ἐν Ἐκκλησίαις...». Ἀπολυτίκια: «Χριστὸς ἀνέστη...», ἡ Ὑπακοή: «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον...». Κοντάκιον: «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ...». Ἀντὶ Τρισαγίου: «Οσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε...». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας (Πράξ. α' 12 – 17, 21 – 26) καὶ (Ιω. α', 18 – 28). Εἰς τὸ «Ἐξαρέτως»: «Ο Ἀγγελος ἐβόα... Φωτίζου...». Κοινωνικόν: «Σῶμα Χριστοῦ...». «Χριστὸς ἀνέστη...». Μετὰ τὴν ὀπισθάμβων εὐχήν, τό: «Χριστὸς ἀνέστη...» (τρίς, χῦμα), καὶ ἡ Ἀπόλυσις διαλογικῶς ὡς χθές.

Ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον Ἐβδομάδα.

18. ΤΡΙΤΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Ραφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης τῶν νεοφανῶν μαρτύρων. Ἰωάννου ὁσίου μαθητοῦ τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου, Σάββα τοῦ Γότθου., Κυρίλλου Στ΄ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ἡχος γ'.

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἀγίων, ὅπου ἀν ἐορτάζωνται, φάλλεται μετὰ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Ἀπόστολος τῶν Ἀγίων, Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας (Τρίτης τῆς Διακαινησίμου), Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθού: Τῶν ἀγίων.

19. ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Παφνουτίου ἵερομάρτυρος. Ἀγαθαγγέλου ὁσιομάρτυρος τοῦ Ἐσφιγμενίτου, Τρύφωνος πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, Συμεὼν ὁσίου τοῦ ἀνυποδήτου καὶ μονοχίτωνος, Θεοδώρου μάρτυρος τοῦ ἐν Πέργῃ. Ἡχος δ'.

Ἡ ἀκολουθία φάλλεται ώς διαλαμβάνεται ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας (Τετάρτης τῆς Διακαινησίμου) (Πράξ. β' 22 – 38) καὶ (Ιωάν. α' 35 – 52).

20. ΠΕΜΠΤΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ, Ζακχαίου ἀποστόλου, Ἰωάσαφ ὁσίου. Ἡχος πλ. α'.

Ἡ ἀκολουθία φάλλεται ώς διαλαμβάνεται ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας (Πέμπτης τῆς Διακαινησίμου) (Πράξ. β' 38 – 43) καὶ (Ιωάν. γ' 1 – 15).

21. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Υπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἰανουαρίου ἱερομάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀλεξάνδρας βασιλίσσης μάρτυρος, Μαξιμιανοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ἀναστασίου ὁσίου τοῦ Σιναϊτου. Ἡχος πλ. β'.

Τῇ Πέμπτῃ ἐσπέρας: Ἡ Θ' τοῦ Πάσχα.

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

«Δόξα τῇ Ἀγίᾳ καὶ Ὄμοιουσίῳ...», «Χριστὸς ἀνέστη» (δεκάχις), ἡ Μεγάλη Συναπτὴ καὶ ἡ Ἐκφώνησις: «”Οτι πρέπει σοι...», «Κύριε ἐκένροαξα...».

Ἐσπέρια:	Στιχηρὰ ἀναστάσιμα τοῦ πλ. β' ἥχου 6 καὶ τὰ 3 στιχηρὰ Προσόμοια τῆς Θεοτόκου «Ξένα καὶ παράδοξα...» εἰς 4.
Δόξα:	Τῆς Θεοτόκου· «Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας σου...».
Καὶ νῦν:	Τὸ α' Θεοτοκίον τοῦ πλ. β' ἥχου· «Τίς μὴ μακαρίσει σε...».
Εἴσοδος: (μετὰ θυμιατοῦ)	«Φῶς ἵλαρόν...» καὶ τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας.
Ἀπόστιχα:	Τὸ ἀναστάσιμον στιχηρόν· «Τὴν ἀνάστασίν σου Χριστὲ Σωτήρ...» καὶ τὰ 3 στιχηρὰ Προσόμοια τῆς Θεοτόκου· «Χαίροις ἡ ζωηφόρος πηγή...» μετὰ τῶν στίχων: Εἰς τὸ α' «Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν», εἰς τὸ β' «Ἡγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ Γψιστος» καὶ εἰς τὸ γ' «Τοῦ ποταμοῦ τὰ δρυμήματα εύφραινουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ».
Δόξα:	Τῆς Θεοτόκου· «Σαλπίσωμεν φιλέορτοι...».
Καὶ νῦν:	«Ἀναστάσεως ἡμέρα...» μέχρι τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη...», τὸ διποῖν φάλλει δ' β' Χορός, ἀκολούθως δ' α' Χορὸς τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ πάλιν δ' β' Χορὸς τό· «Χριστὸς ἀνέστη...».
Ἀπόλυσις:	Τοῦ Πάσχα, ἡ διαλογική.

Ἀπολυτίκιον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἡχος α'.

«Ο ναός σου Θεοτόκε ἀνεδείχθη παράδεισος, ὡς ποταμοὺς ἀειζώους ἀναβλύζων ἱάματα· ὃ προσερχόμενοι πιστῶς, ὡς Ζωοδόχου ἐκ Πηγῆς, ὁῶσιν ἀντλοῦμεν καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον πρεσβεύεις γὰρ σὺ τῷ ἐκ σοῦ τεχθέντι Σωτῆρι Χριστῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Τῇ Παρασκευῇ πρωΐ: Μετὰ τὴν Θ' τοῦ Πάσχα.

ΟΡΘΡΟΣ

«Δόξα τῇ Ἁγίᾳ καὶ Ὄμοιουσίῳ...», «Χριστὸς ἀνέστη...» (δεκάκις), Μεγάλη Συναπτή καί:

Κανόνες: Τοῦ Πάσχα εἰς 4 μετὰ τοῦ στίχου· «Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου Κύριε...» καὶ τῆς Θεοτόκου εἰς 4 μετὰ στίχου· «Ὕπεραγία Θεοτόκε...». Εἰς τὸ τέλος

έκάστης Ὡδῆς ή Καταβασία αὐτῆς, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» (τρίς) καὶ τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς (ἄπαξ), η αἴτησις καὶ η οἰκεία ἐκφώνησις.

Ἄπὸ γ' Ὡδῆς:

Τὸ Κοντάκιον τοῦ Πάσχα καὶ τὸ Κάθισμα τῆς Θεοτόκου: «Τὴν ἀένναν κρήνην καὶ ζωηράν...».

Ἄφ' στ' Ὡδῆς:

Κοντάκιον καὶ Οἶκος τῆς Θεοτόκου. Τὸ Συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου. «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι...» (τρίς) καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς...» (ἄπαξ).

Μετὰ τὴν αἴτησιν τῆς η̄ Ὡδῆς: «Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα...» καὶ φάλλεται η̄ θ̄ Ὡδὴ τοῦ Κανόνος τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν Μεγαλυναρίων καὶ η̄ θ̄ Ὡδὴ τοῦ Κανόνος τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου: «Ὑπεραγία Θεοτόκε...». Εἰς τὸ τέλος αὐτῆς: «Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου...» «Χριστὸς ἀνέστη...» (τρίς), «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς...» (ἄπαξ).

Ἐξαποστειλάρια: Τοῦ Πάσχα: «Σαρκὶ ὑπνώσας...» καὶ τῆς Θεοτόκου: «Πηγὴ ὑπάρχεις ἀληθῶς...».

Αἶνοι:

Τὰ 4 Στιχηρὰ ἀναστάσιμα: «Ο Σταυρός σου Κύριε...» καὶ τὰ 4 στιχηρὰ προσόμοια τῆς Θεοτόκου: «Ὕδωρ τὸ τῆς πηγῆς...». Ἀκολούθως τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα: «Πάσχα ἱερόν...» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, Καὶ νῦν: «Ἀναστάσεως ἡμέρα...» «Χριστὸς ἀνέστη...» (τρίς) καὶ ἅρχεται η̄ Θεία Λειτουργία.

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Μετὰ τό «Εὐλογημένη η̄ Βασιλεία...», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» (δεκάκις) καὶ τὰ Εἰρηνικά.

Ἀντίφωνα καὶ Εἰσοδικόν: Τοῦ Πάσχα.

Ἀπολυτίκια: «Χριστὸς ἀνέστη...», «Προλαβοῦσαι τὸν Ὁρθρον...», τῆς Θεοτόκου: «Ο Ναός σου Θεοτόκε...».

Κοντάκιον:

«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ...».

«Οσοι εἰς Χριστόν...»

Ἀπόστολος: Παρασκευῆς τῆς Διακαινησίμου: «Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον...» (Πράξ. γ' 1 – 8).

Εὐαγγέλιον: Παρασκευῆς τῆς Διακαινησίμου: «Ἡλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναούμ...» (Ιω. β' 12 – 22).

«Ἐξαιρέτως»: «Ο Ἀγγελος ἐβόα... Φωτίζου φωτίζου...».

Κοινωνικόν: «Σῶμα Χριστοῦ...».

Άντι τοῦ «Εἴδομεν τὸ φῶς»: Τό· «Χριστὸς ἀνέστη...».

Άντι τοῦ «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου» τό· «Χριστὸς ἀνέστη...» τρὶς (χῦμα) καὶ ἡ ἀπόλυτις τοῦ Πάσχα, διαλογική.

22. ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Ναθαναὴλ ἀποστόλου, Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου, Χατζη-Άνανία δύοις Κρήτης, Γρηγορίου Γραβανοῦ δύοις ἐκ Νισύρου. **Τίχος πλ. δ'**

Ἡ ἀκολουθία φάλλεται ὡς διαλαμβάνεται ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας (Σαββάτου τῆς Διακαίνησίμου) (Πρόξ. γ' 11 – 16) καὶ (Ιωάν. γ' 22 – 33).

23. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ. Τὰ ἐγκαίνια τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως καὶ ἡ φηλάφησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ. Γεωργίου μεγαλομάρτυρος τοῦ Τροπαιοφόρου. Ἀνατολίου, Πρωτολέοντος, Γλυκερίου μάρτυρος.

Ἐωθινὸν Α'.

Σήμερον ἄγει τὰ ὄνομαστήριά του,
ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Γεώργιος.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας μετὰ τὴν Θ΄ τοῦ Πάσχα,

Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός...», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» τρὶς (ἄπαξ ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Βήματος καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν Χορῶν) καὶ ἀναγινώσκεται ὁ Προοιμιακὸς ἄνευ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...». (Ἐφεξῆς καὶ μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἀναγινώσκεται ὁ Προοιμιακὸς ἄνευ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...»). Τὰ «Εἰρηνικὰ» καὶ τὸ α' Κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου. Ἀκολούθως εἰς τὸ «Κύριε ἐκέροαξα...»:

Ἐσπέρια: Τὰ 6 Ἰδιόμελα τῆς ἔορτῆς «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων...» καὶ τοῦ Ἅγίου Προσόμοια «Ως γενναῖον ἐν μάρτυσιν...» 4.

Δόξα: Τοῦ Ἅγίου «Ἄξιως τοῦ ὄνόματος ἐπολιτεύσω...».

Καὶ νῦν: Τῆς ἔορτῆς «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἐπέστης...».

- Εἰσοδος:** «Φῶς ἵλαρόν...», τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας «Ο Κύριος ἐβασίλευσεν...» καὶ τὰ Ἀναγνώσματα τοῦ Ἁγίου.
- Ἀπόστιχα:** Τὰ τρία στιχηρὰ Ἰδιόμελα τῆς Ἔορτῆς: «”Ω τοῦ παραδόξου θαύματος...» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.
- Δόξα:** Τοῦ Ἅγιου· «Τὸν νοερὸν ἀδάμαντα...».
- Καὶ νῦν:** Τῆς ἑορτῆς: «Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον...».
«Νῦν ἀπολύεις...», Τρισάγιον.
- Ἀπολυτίκια:** «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος...», Δόξα τοῦ Ἅγιου· «Ως τῶν αἰχμαλώτων...», Καὶ νῦν «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος...».
- Ἀπόλυσις:** «Οἱ Ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...».
- Ἄντὶ τοῦ «Δι’ εὐχῶν»:** «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν...» (τοῦτο λέγεται μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, εἰς ὅλας τὰς ἀκολουθίας).

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ: ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΝ

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός...»¹, «Χριστὸς ἀνέστη...» (τρίς) καὶ εὐθὺς Δόξα, Καὶ νῦν «Παναγία Τριάς...», «Κύριε ἐλέησον» (τρίς), Δόξα, Καὶ νῦν «Πάτερ ἡμῶν...», «”Οτι σοῦ ἐστιν...»», «Κύριε ἐλέησον (ιβ')», Δόξα, Καὶ νῦν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...», ὁ Ν', ὁ Τριαδικὸς Κανὼν τοῦ α' ἥχου καὶ ἡ Λιτὴ τῆς Ἔορτῆς καὶ τοῦ Ἅγιου. Τὰ Τριαδικᾶ «”Ἄξιόν ἐστιν...»», Τρισάγιον, Ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος...» καὶ Ἀπόλυσις.

ΟΡΘΡΟΣ

Ἐξάφαλμος.

- Ἀπολυτίκια:** Ως εἰς τὸν Ἐσπερινόν.
- Καθίσματα:** Τοῦ Ἅγιου καὶ ἀντὶ Θεοτοκίων τὰ τῆς Ἔορτῆς.
- Τὰ Εὐλογητάρια καταλιμπάνονται σήμερον.
- Ἀναβαθμοί:** Τὸ α' Ἀντίφωνον τῶν Ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἥχου.
- Προκείμενον:** «Ἐπαίνει Ίερουσαλὴμ τὸν Κύριον αἴνει τὸν Θεόν σου, Σιών».

¹ Έν τῷ Μεσονυκτικῷ, τῇ Θ' Ὁρᾳ ὡς καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἀκολουθίαις τό· «Βασιλεῦ οὐράνιε...» καταλιμπάνεται μέχρι τῆς Πεντηκοστῆς. Ἐπίσης ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι τῆς Ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Μεσονυκτικοῦ, τοῦ Ὁρθρου καὶ τῶν Ὁρῶν καταλιμπάνεται τὸ «”Ἄγιος ὁ Θεός...» καὶ ἀντ' αὐτοῦ λέγεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...» τρίς, χῦμα καὶ ἀμέσως «Δόξα, Καὶ νῦν Παναγία Τριάς...».

- Στίχος:** «„Οτι ἐνίσχυσε τοὺς μοχλοὺς τῶν πυλῶν σου, εὐλόγησε τοὺς υἱούς σου ἐν σοί».
- Εὐαγγέλιον:** Τὸ Α' Ἐωθινὸν (ἀπὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης) καὶ ἀπάσσα ἡ τάξις αὐτοῦ.
- «Ἀνάστασιν Χριστοῦ...».**
- Ο Ν' Ψαλμός:** (Ἐμμελῶς). Δόξα: «Ταῖς τῶν Ἀποστόλων...». Καὶ νῦν: «Ταῖς τῆς Θεοτόκου...», «Ἐλέησόν με ὁ Θεός... Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς...».
- Κανόνες:** Τῆς ἑορτῆς: «Ἀσωμεν πάντες λαοί...» εἰς στ' ἄνευ στίχων καὶ τοῦ Ἅγιου μετὰ στίχου «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ...».
- Ἀπὸ γ' Ὡδῆς:** Ἡ Υπακοὴ τῆς ἑορτῆς: «Ως ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν σου...» καὶ τὸ Κοντάκιον καὶ ὁ Οἶκος τοῦ Ἅγιου.
- Ἀφ' στ' Ὡδῆς:** Κοντάκιον καὶ Οἶκος τῆς Ἐορτῆς. Συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.
- Καταβασίαι:** Τοῦ Πάσχα: «Ἀναστάσεως ἡμέρα...».
- Ἀντὶ Τιμιωτέρας:** Ἡ Θ' Ὡδὴ τοῦ Κανόνος τῆς Ἐορτῆς: «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα...» (ἄνευ στίχων) καὶ ἡ Θ' Ὡδὴ τοῦ Ἅγιου.
- Καταβασία:** «Ο Ἀγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου...».
- Ἐξαποστειλάρια:** Προτάσσεται, ώς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς Κυριακαῖς τό· «Ἄγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν» (δίς) μετὰ τοῦ «Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν...». Ἀκολούθως: Τὸ α' τῆς ἑορτῆς: «Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου...», τοῦ Ἅγιου· «Ἐαρ ἡμῖν ἐξέλαμψε...» καὶ τὸ β' τῆς ἑορτῆς: «Σήμερον ἔαρ μυρίζει...» (ἀπαξ).
- Αῖνοι:** Τὰ 3 Στιχηρὰ Προσόμοια τῆς ἑορτῆς: «Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου...» καὶ 3 Προσόμοια τοῦ Ἅγιου· «Δεῦτε τὴν πανέορτον φαιδράν...».
- Δόξα:** Τοῦ Ἅγιου· «Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ...».
- Καὶ νῦν:** Τῆς ἑορτῆς: «Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ...».
- Δοξολογία:** Μεγάλη. Απολυτίκιον· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος...».

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Μετὰ τό· «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία...» ψάλλεται τό· «Χριστὸς ἀνέστη...» τρίς, ἀπαξ ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ Βήματος καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν Χορῶν

(Τοῦτο γίνεται μέχρι καὶ τῆς Τρίτης τῆς Ἐβδομάδος τοῦ Τυφλοῦ). Τὰ Εἰρηνικά.

- Άντιφωνα:** Τοῦ Πάσχα.
Εἰσοδικόν: Τοῦ Πάσχα.
Άπολυτίκιον: «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος...» καὶ τὸ τοῦ Ἅγίου.
Κοντάκιον: «Εἴ καὶ ἐν τάφῳ...».
Τρισάγιον.
Άπόστολος: Τοῦ Ἅγίου: «Κατ’ ἐκεῖνον τὸν καιρόν...» (Πράξ. ιβ' 1 – 11).
Εὐαγγέλιον: Τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ: «Οὕσης ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ...» (Ιωάν. κ' 19 - 31)
«Ἐξαιρέτως»: Ό Εἰρμὸς τῆς Θ' Ὁδῆς τοῦ Κανόνος: «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα...».
Κοινωνικόν: «Ἐπαίνει Ἱερουσαλὴμ τὸν Κύριον, αἴνει τὸν Θεόν σου Σιών».
Άντὶ «Εἴδομεν τὸ φῶς»: «Χριστὸς ἀνέστη...»
     «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου...».
Άπόλυσις: «Ο ἀναστάς...» «Χριστὸς ἀνέστη...».

Σημείωσις 1: Κατὰ τὴν ἑβδομάδα τοῦ Θωμᾶ ἐὰν τελῆται Λειτουργία, φάλλεται Κοντάκιον τῆς Ἔορτῆς: «Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ...». Ἐπανέρχεται ἐπίσης ἐν τῷ Ὁρθρῷ ἡ στιχολογία τῆς Τιμιωτέρας καὶ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν...».
Σημείωσις 2: Καθημερινῶν Ἀπόστολοι τῆς σειρᾶς Β' Ἐβδομάδος Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια Β' Ἐβδομάδος Ιωάννου.

24. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἐλισάβετ ὁσίας, Σάββα τοῦ Στρατηλάτου μάρτυρος, Σάββα τοῦ Γότθου, Πολυχρονίας μάρτυρος, Ξενοφῶντος ὁσίου τοῦ κτίτορος τῆς φερωνύμου ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἅγίου Ὁρούς.

25. ΤΡΙΤΗ. Τοῦ Ἅγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου.

- Τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας: Θ' ΩΡΑ**
Άπολυτίκια: «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος...».
Κοντάκιον: «Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ...».
Άπόλυσις: (μικρά) «Ο ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...».

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Προοιμιακός – Ψαλτήριον.

- Ἐσπέρια:** Τὰ 3 Προσόμοια τῆς ἑορτῆς «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος...» (ζήτει τῇ Δευτέρᾳ Β΄ Ἐβδ. ἐσπέρας) καὶ τὰ 3 Προσόμοια τοῦ Ἀποστόλου· «Τῶν θεηγόρων λογίων...».
- Δόξα:** Τοῦ Ἀποστόλου· «Σοῦ ἔξεχύθη ἡ χάρις...».
- Καὶ νῦν:** Τῆς ἑορτῆς· «Τῶν Μαθητῶν δισταζόντων...».
- Εἴσοδος:** «Φῶς Ἰλαρόν...» τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ Ἀναγνώσματα τοῦ Ἀποστόλου (ἐκ τῶν Κυπρίων Μηναίων).
- Ἀπόστιχα:** Τὰ 3 Στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Ἅγιου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.
- Δόξα:** Τοῦ Ἀποστόλου· «Δεῦτε τῆς οὐρανίου μυσταγωγίας...».
- Καὶ νῦν:** Τῆς ἑορτῆς· «Μετὰ τὴν ἔγερσίν σου Κύριε...». «Νῦν ἀπολύεις...», Τρισάγιον.
- Ἀπολυτίκια:** Τοῦ Ἀποστόλου· «Ἀπόστολε, Ἅγιε...», Δόξα, Καὶ νῦν· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος...».
- Ἀπόλυσις:** «Ο Ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...».

Τῇ Τρίτῃ πρωΐ: ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΝ

Μετὰ τὸν Ν΄ Ψαλμόν, ἡ Λιτὴ τοῦ Ἀποστόλου, Τρισάγιον καὶ Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος...».

ΟΡΘΡΟΣ

Ἐξάφαλμος.

- Ἀπολυτίκια:** Τοῦ Ἀποστόλου· «Ἀπόστολε, Ἅγιε...», Δόξα· τὸ αὐτό, Καὶ νῦν· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος...».
- Καθίσματα:** Τοῦ Ἀποστόλου καὶ ἀντὶ Θεοτοκίων τῆς ἑορτῆς (Τρίτη Β΄ Ἐβδ.).
- Ἀναβαθμοί:** Τὸ α΄ Ἀντίφωνον τῶν Ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἥχου.
- Ἐύαγγέλιον Ὁρθρου:** «Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ οἱ ἀπεσταλμένοι» (Μάρκ. ιδ' 46 – 54).
«Ἀγάστασιν Χριστοῦ...».

‘Ο Ν΄ Ψαλμός:	(Χῦμα). Δόξα: «Ταῖς τοῦ Ἀποστόλου...» Καὶ νῦν «Ταῖς τῆς Θεοτόκου...» «Ἐλέησόν με ὁ Θεός... Τῇ ἀποστολικῇ σου ράβδῳ...».
Κανόνες:	Τῆς Ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ Ἀποστόλου.
‘Απὸ γ΄ Ὡδῆς:	Καθίσματα τοῦ Ἀποστόλου. «Τὴν σαγήνην Κυρίου...», Δόξα: «Τῶν εἰδώλων τὴν πλάνην...», Καὶ νῦν ἡ Ὑπακοὴ τῆς ἑορτῆς: «Ως ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν...» (Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ).
‘Αφ’ στ’ Ὡδῆς:	Κοντάκιον καὶ Οἶκος τοῦ Ἀποστόλου. Τὸ Συνάξαριον τῆς ἡμέρας.
Καταβασίαι:	Τοῦ Πάσχα: «Ἀναστάσεως ἡμέρα...».
‘Η Τιμιωτέρα:	Καὶ ἡ Καταβασία: «Ο Ἀγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου...».
‘Εξαποστειλάρια:	Τὸ α΄ τῆς Ἑορτῆς, τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καὶ τὸ β΄ τῆς Ἑορτῆς: «Ἐμῶν μελῶν χειρί σου...».
Αἶνοι:	Προσόμοια τῆς Ἑορτῆς 3 καὶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ 3.
Δόξα:	Τοῦ Ἀποστόλου.
Καὶ νῦν:	Τῆς ἑορτῆς.
Δοξολογία:	Μεγάλη καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

‘Αντίφωνα:	Τοῦ Πάσχα.
Εἰσοδικόν:	Τοῦ Πάσχα «Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε...».
‘Απολυτίκια:	«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος...», τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καὶ τὸ τοῦ Ναοῦ.
Κοντάκιον:	«Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ...».
Τρισάγιον.	
‘Απόστολος:	Τοῦ Εὐαγγελιστοῦ: «Ἄδελφοί ταπεινώθητε ὑπὸ τὴν χραταιάν...» (Καθ. Α΄ Πέτρο. ε΄ 6 – 14).
Εὐαγγέλιον:	Τοῦ Εὐαγγελιστοῦ: «Προσκαλεσάμενος δὲ Ἰησοῦς...» (Μάρκ. ζ΄ 1 – 13).
«Ἐξαιρέτως»:	«Ἄξιόν ἐστιν...».
Κοινωνικόν:	«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...».
‘Αντὶ «Εἴδομεν τὸ φῶς»:	«Χριστὸς ἀνέστη...».
	«Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου».
‘Απόλυσις:	«Ο ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...».

26. ΤΕΤΑΡΤΗ. Βασιλέως ἵεροι μάρτυρος ἐπισκόπου Ἀμασείας, Καλανδίωνος ὁ σίου τοῦ Κυπρίου, Γεωργίου τοῦ Χρυσοστομίτου κτίτορος Μονῆς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐν Κουτσοβέντη τῆς Κύπρου.

27. ΠΕΜΠΤΗ. Συμεὼν ἵεροι μάρτυρος συγγενοῦς τοῦ Κυρίου, Ἰωάννου ὁ μοιογητοῦ ἡγουμένου τῆς Μονῆς Καθαρῶν.

28. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Τῶν ἐν Κυζίκῳ ἐννέα Μαρτύρων. Μέμνονος ὁ σίου, Αὐξίβριου ἐπισκόπου Σόλων.

29. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀντίπασχα. Ἱάσονος καὶ Σωσιπάτρου ἐκ τῶν Ο΄ Ἀποστόλων, Κερκύρας μάρτυρος, Ἰωάννου τοῦ Καλοκτένους μητροπολίτου Θηβῶν, Θεοχάρους καὶ Ἀποστόλου ὁ σίων τῶν ἐν Ἱάρτῃ, Βασιλείου τοῦ Ὁστρόγου.

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας: Ἐν τῇ Θ΄ Ὡρᾳ: Ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος». Κοντάκιον «Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ». Ἀπόλυσις (μικρά)· «Ο ἀναστάς...».

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ: Εἰς τὸ «Κύριε ἐκέκραξα...» τὰ 3 Ἰδιόμελα τῆς Ἑορτῆς «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων» (Παρασκ. β΄ Ἐβδ. ἐσπ.) καὶ 3 Προσόμοια ἐκ τοῦ Μηναίου (29ης Απριλίου) Δόξα: «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ἐπέστης», Καὶ νῦν· Τὸ α' Θεοτοκίον τοῦ α' ἥχου· «Τὴν παγκόσμιον δόξαν...». Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας: «Ο Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἰ». Ἀπόστιχα· Τὰ 4 Ἀναστάσιμα. Δόξα, Καὶ νῦν «Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον». Ἀπολυτίκια· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος (τρίς). Ἀπόλυσις.

Τῷ Σαββάτῳ πρωΐ: Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ: Ἄντι· «Ἄγιος ὁ Θεὸς» «Χριστὸς ἀνέστη», «Παναγία Τριάς», «Πάτερ ἡμῶν». Μετὰ τὸν Ν΄ Ψαλμόν, τὸ Τρισάγιον, τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ καὶ Ἀπόλυσις.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ: Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος»· τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ (τρίς). Καθίσματα· εἰς τὴν α' Στιχολογίαν τὰ 3 Ἀναστάσιμα καὶ εἰς τὴν β' Στιχολογίαν «Τῷ φόβῳ τῶν Ἐβραίων...» (δίς) (Σαβ. β΄ Ἐβδ. πρωΐ). Εἶτα· «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ ὁ Ν΄ χῦμα. Κανόνες: ὁ τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ Μηναίου. Ἀπὸ Γ΄ Ὁδῆς τὸ Κάθισμα τοῦ Μηναίου καὶ ἡ Ὑπακοὴ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' ΣΤ΄ Ὁδῆς τὸ Κοντάκιον καὶ ὁ Οἶκος τῆς ἑορτῆς

καὶ τὸ Μηνολόγιον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι τοῦ Πάσχα. Εἴτα ψάλλεται ἡ Θ' Ωδὴ τοῦ Κανόνος τοῦ Θωμᾶ: «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα» καὶ ἡ Καταβασία: «Ο Ἀγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου...». Τὰ Ἐξαποστειλάρια τῆς Ἑορτῆς: «Ἐμῶν μελῶν...» καὶ «Σήμερον ἔαρ μυρίζει...». Εἰς τοὺς Αἴνους 3 Ἀναστάσιμα: «Ὕμνοῦμεν σου Χριστέ...» καὶ τὰ 3 τῆς Ἑορτῆς: «Μετὰ τὴν ἐκ τάφου». Δόξα, Καὶ νῦν: «Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ». Δοξολογία Μεγάλη. «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ: Τὰ Ἀντίφωνα καὶ τὸ Εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν Εἰσοδον, τὸ Ἀπολυτίκιον: «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος». Κοντάκιον «Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας (Σαβ. Β' Ἐβδ. Πράξεων καὶ Σαβ. Β' Ἐβδ. Ἰωάννου). Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»: «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα». Κοινωνικόν: «Ἐπαίνει Ιερουσαλήμ». «Χριστὸς ἀνέστη». «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ Ἀπόλυσις.

30. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ. Ἱακώβου τοῦ Ἀποστόλου, υἱοῦ Ζεβεδαίου καὶ ἀδελφοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἀργυρῆς τῆς ἐν Κωνσταντινούπολει νεομάρτυρος, Κλήμεντος ὁσίου τοῦ Ποιητοῦ, Δονάτου ἐπισκόπου Εύροιας, Ἰγνατίου ἐπισκόπου Σταυρουπόλεως.

Τῇ Ηχος β', Εωθινὸν Δ'.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας: Θ' ΩΡΑ

- Ἀπολυτίκιον:** «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος...».
Κοντάκιον: «Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ...».
Ἀπόλυσις: (μικρά) «Ο ἀναστάς...».

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Προοιμιακός – Ψαλτήριον.

- Ἐσπέρια:** Ἀναστάσιμα τοῦ β' ἥχου 7 καὶ τῶν Μυροφόρων. «Αἱ Μυροφόροι γυναῖκες...» 3.
Δόξα: Τῶν Μυροφόρων: «Αἱ Μυροφόροι γυναῖκες τὸν τάφον σου...».
Καὶ νῦν: Τὸ α' Θεοτοκίον τοῦ β' ἥχου: «Παρῆλθεν ἡ σκιὰ τοῦ νόμου...».
Εἰσοδος: «Φῶς ἵλαρόν...» καὶ τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας «Ο Κύριος ἐβασίλευσεν...».

- Ἄποστιχα:** Τὸ ἀναστάσιμον στιχηρόν «Ἡ Ἀνάστασίς σου Χριστὲ Σωτήρ...» καὶ τὰ Στιχηρὰ τοῦ Πάσχα «Πάσχα ἵερόν...» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.
- Δόξα, Καὶ νῦν:** Τῶν Μυροφόρων «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον τὸ φῶς...». «Νῦν ἀπολύεις...», Τρισάγιον.
- Ἀπολυτίκια:** «὾τε κατῆλθες...», Δόξα: «Ο εὔσχήμων...», Καὶ νῦν «Ταῖς Μυροφόροις...».
- Ἀπόλυσις:** «Ο Ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ: ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΝ

Μετὰ τὸν Ν΄ Ψαλμόν, ὁ Τριαδικὸς Κανὼν τοῦ β' ἥχου καὶ ἡ Λιτὴ τῶν Μυροφόρων. Τὰ Τριαδικὰ «Ἄξιόν ἐστιν...», Τρισάγιον καὶ ἀπολυτίκιον «Ο εὔσχήμων Ἰωσήφ...».

ΟΡΘΡΟΣ

- Ἐξάψαλμος.**
- Ἀπολυτίκια:** Ός ἐν τῷ Ἐσπερινῷ.
- Καθίσματα:** Τὰ ἀναστάσιμα καὶ τῶν Μυροφόρων ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ κατὰ σειράν.
- Τὰ Εὐλογητάρια, ἡ Ὑπακοή, οἱ Ἀναβαθμοὶ τοῦ β' ἥχου καὶ ἄπασα ἡ τάξις τοῦ Ἐωθινοῦ (Δ') Εὐαγγελίου.
- Κανόνες:** Τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Θεοτόκου, καταλιμπανομένου τοῦ Κανόνος τῶν Μυροφόρων.
- Ἀπὸ γ' Ὡδῆς:** Τὰ δύο Καθίσματα τῶν Μυροφόρων «Τὰ μύρα θερμῶς...», Δόξα, Καὶ νῦν «Τῶν Μαθητῶν σου ὁ χορός...».
- Ἀφ' στ' Ὡδῆς:** Κοντάκιον καὶ Οἶκος τῶν Μυροφόρων. Τὸ Συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ Ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.
- Καταβασίαι:** Τοῦ Πάσχα: «Ἀναστάσεως ἡμέρα...».
- Ἀντὶ Τιμιωτέρας:** Ἡ Θ' Ὡδὴ τῶν Κανόνων τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν Μεγαλυναρίων ὡς ἑξῆς:

1. Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου.

«Φωτίζου, φωτίζου...»

2. Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἔξαναστάντα, τριήμερον ἐκ τάφου,
Χριστὸν τὸν ζωοδότην.

«Φωτίζου, φωτίζου...»

3. Χριστὸς τὸ Καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ δὲ αἵ-
ρων τὴν ἀμαρτίαν κόσμου.

«”Ω θείας! ὡ φίλης! ...»

4. Σήμερον πᾶσα κτίσις, ἀγάλλεται καὶ χαῖρε, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη,
καὶ ἄδης ἐσκυλεύθη.

«”Ω Πάσχα τὸ μέγα...»

5. Δόξα ... Μεγάλυνον ψυχή μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέ-
του Θεότητος τὸ κράτος.

«Συμφώνως Παρθένε...»

6. Καὶ νῦν... Χαῖρε, Παρθένε, χαῖρε, χαῖρε εὐλογημένη, χαῖρε δεδο-
ξασμένη, σὸς γὰρ Γίδος ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου.

«Εὐφραίνου ἀγάλλου...»

Καταβασία. «Ο Ἡγγελος ἐβόα τῇ Κεχαριτωμένῃ, Ἄγνη, Παρθένε χαῖρε,
καὶ πάλιν ἐρῶ χαῖρε, δὲ σὸς Γίδος ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου».

«Φωτίζου, Φωτίζου...»

Ἐξαποστειλάρια: Προηγεῖται τὸ «”Ἄγιος Κύριος...» (δίς), «”Ὕψοῦτε Κύ-
ριον...» ὡς καὶ ἐν ταῖς ἐπομέναις Κυριακαῖς. Εἶτα:
«Σαρκὶ ὑπνώσας...» καὶ τῶν Μυροφόρων «Γυναῖ-
κες ἀκουτίσθητε...».

Αἶνοι: Τὰ 4 Ἀναστάσιμα: «Πᾶσα πνοὴ καὶ πᾶσα κτίσις...»
καὶ τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα: «Πάσχα ιερόν...» μετὰ
τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα: Τὸ Β' Ἐωθινόν «Μετὰ μύρων προσελθούσαις...».

Καὶ νῦν: «Ἀναστάσεως ἡμέρα...» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέ-
στη...» (ἀπαξ).

Δοξολογία: Μεγάλη καὶ τό «Σήμερον σωτηρία...».

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Ἀντίφωνα: Τοῦ Πάσχα.

Εἰσοδικόν: Τοῦ Πάσχα «Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε...».

Ἀπολυτίκια: «Οτε κατῆλθες...», «Ο εὐσχήμων Ἰωσήφ...», «Ταῖς
Μυροφόροις...», τοῦ Ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ Ναοῦ.

- Κοντάκιον:** «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ...».
- Τρισάγιον.**
- Άπόστολος:** Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων: «Πληθυνόντων τῶν μαθητῶν...» (Πράξ. στ' 1 – 7).
- Εὐαγγέλιον:** Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων: «Ἐλθὼν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας...» (Μάρκ. ιε' 43 – ιστ', 8).
- «Ἐξαιρέτως»:** «Ο Ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου...».
- Κοινωνικόν:** «Σῶμα Χριστοῦ...».
- Άντι «Εἴδομεν τὸ φῶς»:** «Χριστὸς ἀνέστη...».
«Ἐῖη τὸ ὄνομα Κυρίου».
- Άπόλυσις:** «Ο Ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...».
- Άναγνώσματα καθημερινῶν:** Άπόστολοι Γ' Εβδ. Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια Γ' Εβδ. Ἰωάννου.